

4 P-1944/00

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU
STALNA SLUŽBA U KARLOVCU
Karlovac, Trg hrvatskih branitelja 1/III

**U IME REPUBLIKE HRVATSKE
P R E S U D A**

TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU, STALNA SLUŽBA U KARLOVCU, u ime Republike Hrvatske, po sucu Goranki Boljkovac, u pravnoj stvari tužitelja LAPIDARIJ d.o.o. Zagreb, Habelićeva 1, OIB 29829212952, kojeg zastupa punomoćnica Ljerka Šmit-Primorac, odvjetnica u Zagrebu, Nehruov trg 44, protiv tuženika TVORNICA DUHANA ZAGREB d.d. Rovinj, Obala Vladimira Nazora 1, OIB 676896631853, kojeg zastupaju punomoćnici odvjetnici u Odvjetničkom društvu Vukić, Jelušić, Šulina i dr. iz Rijeke, N. Tesle 9/V-VI, radi 100.668.832,59 kn, nakon glavne i javne rasprave zaključene dana 4. studenog 2014. godine, u prisutnosti punomoćnice tužitelja i zakonskog zastupnika tužitelja te punomoćnika tuženika, na ročištu za objavu presude od 19. prosinca 2014. godine

presudio je

I. Odbija se tužbeni zahtjev koji glasi:

"Nalaže se tuženiku platiti tužitelju iznos od 100.668.832,59 kn sa zakonskim zateznim kamatama po stopi prema članku 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate do 31. prosinca 2007. godine, a od 1. siječnja 2008. godine do isplate po stopi koju određuje članak 29. Zakona o obveznim odnosima, koja stopa se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za osam postotnih poena, tekućima:

- na iznos od 1.673.709,62 kn od 5. svibnja 1995. godine do isplate
- na iznos od 1.673.694,63 kn od 5. lipnja 1995. godine do isplate
- na iznos od 1.673.732,12 kn od 5. srpnja 1995. godine do isplate
- na iznos od 1.673.919,60 kn od 5. kolovoza 1995. godine do isplate
- na iznos od 1.674.528,39 kn od 5. rujna 1995. godine do isplate
- na iznos od 1.675.329,46 kn od 5. listopada 1995. godine do isplate
- na iznos od 1.675.518,21 kn od 5. studenog 1995. godine do isplate
- na iznos od 1.675.494,45 kn od 5. prosinca 1995. godine do isplate
- na iznos od 1.675.494,45 kn od 5. siječnja 1996. godine do isplate
- na iznos od 1.675.345,83 kn od 5. veljače 1996. godine do isplate
- na iznos od 1.675.164,48 kn od 5. ožujka 1996. godine do isplate
- na iznos od 1.675.104,31 kn od 5. travnja 1996. godine do isplate
- na iznos od 1.674.872,44 kn od 5. svibnja 1996. godine do isplate
- na iznos od 1.673.918,86 kn od 5. lipnja 1996. godine do isplate
- na iznos od 1.673.259,67 kn od 5. srpnja 1996. godine do isplate
- na iznos od 1.672.824,30 kn od 5. kolovoza 1996. godine do isplate
- na iznos od 1.672.944,70 kn od 5. rujna 1996. godine do isplate

- na iznos od 1.673.081,26 kn od 5. listopada 1996. godine do isplate
 - na iznos od 1.673.169,68 kn od 5. studenog 1996. godine do isplate
 - na iznos od 1.673.162,18 kn od 5. prosinca 1996. godine do isplate
 - na iznos od 1.673.034,69 kn od 5. siječnja 1997. godine do isplate
 - na iznos od 1.673.132,18 kn od 5. veljače 1997. godine do isplate
 - na iznos od 1.673.226,67 kn od 5. ožujka 1997. godine do isplate
 - na iznos od 1.673.259,67 kn od 5. travnja 1997. godine do isplate
 - na iznos od 1.673.259,67 kn od 5. svibnja 1997. godine do isplate
 - na iznos od 1.673.184,68 kn od 5. lipnja 1997. godine do isplate
 - na iznos od 1.673.184,68 kn od 5. srpnja 1997. godine do isplate
 - na iznos od 1.673.177,18 kn od 5. kolovoza 1997. godine do isplate
 - na iznos od 1.673.012,19 kn od 5. rujna 1997. godine do isplate
 - na iznos od 1.673.234,20 kn od 5. listopada 1997. godine do isplate
 - na iznos od 1.672.629,73 kn od 5. studenog 1997. godine do isplate
 - na iznos od 1.672.592,24 kn od 5. prosinca 1997. godine do isplate
 - na iznos od 1.678.188,18 kn od 5. siječnja 1998. godine do isplate
 - na iznos od 1.678.188,18 kn od 5. veljače 1998. godine do isplate
 - na iznos od 1.678.364,01 kn od 5. ožujka 1998. godine do isplate
 - na iznos od 1.678.765,47 kn od 5. travnja 1998. godine do isplate
 - na iznos od 1.679.277,09 kn od 5. svibnja 1998. godine do isplate
 - na iznos od 1.679.954,52 kn od 5. lipnja 1998. godine do isplate
 - na iznos od 1.680.271,96 kn od 5. srpnja 1998. godine do isplate
 - na iznos od 1.680.115,50 kn od 5. kolovoza 1998. godine do isplate
 - na iznos od 1.679.869,84 kn od 5. rujna 1998. godine do isplate
 - na iznos od 1.681.186,05 kn od 5. listopada 1998. godine do isplate
 - na iznos od 1.681.633,09 kn od 5. studenog 1998. godine do isplate
 - na iznos od 1.681.789,59 kn od 5. prosinca 1998. godine do isplate
 - na iznos od 1.681.881,08 kn od 5. siječnja 1999. godine do isplate
 - na iznos od 1.682.602,47 kn od 5. veljače 1999. godine do isplate
 - na iznos od 1.684.285,70 kn od 5. ožujka 1999. godine do isplate
 - na iznos od 1.684.241,48 kn od 5. travnja 1999. godine do isplate
 - na iznos od 1.684.241,48 kn od 5. svibnja 1999. godine do isplate
 - na iznos od 1.684.282,41 kn od 5. lipnja 1999. godine do isplate
 - na iznos od 1.684.279,16 kn od 5. srpnja 1999. godine do isplate
 - na iznos od 1.684.279,16 kn od 5. kolovoza 1999. godine do isplate
 - na iznos od 1.684.398,52 kn od 5. rujna 1999. godine do isplate
 - na iznos od 1.684.606,16 kn od 5. listopada 1999. godine do isplate
 - na iznos od 1.684.606,16 kn od 5. studenog 1999. godine do isplate
 - na iznos od 1.684.807,50 kn od 5. prosinca 1999. godine do isplate
 - na iznos od 1.684.968,43 kn od 5. siječnja 2000. godine do isplate
 - na iznos od 1.685.600,01 kn od 5. veljače 2000. godine do isplate
 - na iznos od 1.685.550,60 kn od 5. ožujka 2000. godine do isplate
 - na iznos od 1.685.402,37 kn od 5. travnja 2000. godine do isplate
 - na iznos od 3.468.832,59 kn od 27. travnja 2000. godine do isplate
- kao i da mu naknadi trošak parničnog postupka sa zateznom kamatom po navedenoj stopi iz članka 29. Zakona o obveznim odnosima tekućom od dana donošenja presude do isplate, a sve u roku od 8 dana."

- II. Nalaže se tužitelju naknaditi tuženiku trošak parničnog postupka u iznosu od 1.348.460,00 kn sa zakonskim zateznim kamatama tekućima od 19. prosinca 2014. godine do isplate, po stopi određenoj uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, u roku od 8 dana, dok se odbija zahtjev tuženika za naknadu troška parničnog postupka u iznosu od 1.037.165,00 kn.

Obrazloženje

Tužitelj u tužbi podnesenoj Trgovačkom sudu u Zagrebu dana 27. travnja 2000. godine navodi da su prednik tužitelja C.T.-Automati d.o.o. Zagreb, kao zakupodavac, i tuženik Tvornica duhana Zagreb d.d., kao zakupoprimalac, sklopili Ugovor o poslovnoj suradnji – zakupu kolona na aparatima za prodaju cigareta, te Aneks tog Ugovora. Navodi da je predmetnim Ugovorom tuženik zakupio 20 kolona na 50 aparata za prodaju cigareta, uz cijenu mjesečne zakupnine po koloni od 13,50 DEM po prodajnom tečaju Privredne banke Zagreb na dan uplate, a plativo u kunama, na rok trajanja od pet godina, s time da se naplata navedene usluge vrši mjesečno po ispostavljenom računu, a da je Aneksom Ugovora utvrđen početak primjene Ugovora s danom 1. svibnja 1995. godine. Tužitelj navodi da se ugovorni poslovni odnos odvijao sukladno odredbama Ugovora, osim što je od strane tuženika izostalo bilo kakvo plaćanje ugovorene usluge, a s vremenom je tuženik prestao isporučivati cigarete predniku tužitelja te je protivno odredbama Ugovora i Aneksa Ugovoru sklopio ugovor s tvrtkom C.T. Aparati d.o.o. Zagreb, što je dovelo do potpunog prestanka ugovorene prodaje, a iz čega proizlazi odgovornost tuženika da naknadi tužitelju nastalu štetu koja se sastoji u izgubljenoj zaradi, i to kako zbog neplaćanja zakupnine, tako i zbog neostvarene zarade prodajom cigareta.

Tužitelj navodi da na ime izgubljene zarade od zakupa kolona tijekom ugovornih pet godina potražuje iznos od ukupno 3.468.832,59 kn sa zakonskim zateznim kamatama tekućima na pojedine iznose sukladno specifikaciji u tužbi, a na ime izgubljene dobiti potražuje iznos od ukupno 97.200.000,00 kn za period od pet godina, navodeći da se po jednom aparatu za jedan sat proda minimalno 30 kutija cigareta, uz dobit od 1,5 kn po kutiji, pa da bi gubitak zarade dnevno za 24 sata iznosi 1.080,00 kn (720 kutija x 1,5 kn) odnosno mjesečno 32.400,00 kn, a obzirom na ugovorenih 50 aparata, da gubitak zarade mjesečno iznosi 1.620.000,00 kn. Tužitelj ujedno navodi da je za potraživanje s osnove prve dvije godine ugovorenog poslovnog odnosa u međuvremenu nastupila zastara potraživanja s osnova izgubljene zarade u ukupnom iznosu od 40.176.921,85 kn, pa da za taj period tužitelj temeljem čl. 210. Zakona o obveznim odnosima potražuje dužni iznos s osnova stjecanja bez osnove. Dakle, tužitelj tužbom potražuje od tuženika ukupan iznos od 100.668.832,59 kn sa zakonskim zateznim kamatama tekućima od dana dospelosti pojedinih iznosa do isplate, a sukladno specifikaciji u tužbi.

Tuženik u odgovoru na tužbu ističe prigovor stvarne nenadležnosti trgovačkog suda, nadalje prigovor nedostatka pravnog interesa tužitelja za podnošenje predmetne tužbe jer da je tužitelju na raspolaganju bila mogućnost da na temelju vjerodostojnih isprava podnese ovršni prijedlog po Ovršnom zakonu, nadalje, prigovara vrijednosti predmeta spora od 100.668.832,60 kn, jer da je tužitelj jednostavno zbrojio iznose zakupnine za razdoblje od pet godina i tom pridodao iznos navodno izgubljene zarade, odnosno svoje potraživanje s osnova

stjecanja bez osnove. Tuženik nadalje ističe da tužitelj stanoviti iznos potražuje s osnova naknade štete zbog izmakle koristi, pa da se postavlja pitanje stope kamate koju tužitelj potražuje na taj dio svog potraživanja, jer da kad se potražuje isplata protuvrijednosti strane valute zatezne kamate teku prema stopi koja se u mjestu ispunjenja plaća na devizne štedne uloge po viđenju, a ne po stopi zakonske zatezne kamate. Nadalje, tuženik ističe da je tužitelj u cilju da izbjegne prigovor zastare izveo procesni manevar pa da za period od 1. svibnja 1995. do 1. svibnja 1997. godine potraživanje temelji na stjecanju bez osnove, a za period od 1. svibnja 1997. godine pa nadalje na neispunjenju ugovorne obveze iz ugovora o zakupu i izgubljenoj dobiti. Tuženik smatra da se tu radi o nedopuštenoj dispoziciji tužitelja iz čl. 3. st. 3. Zakona o parničnom postupku, pa predlaže sudu da takvo raspolaganje ne uvaži. Tuženik nadalje ističe da, u slučaju da sud zauzme stav da je takva tužiteljeva dispozicija dopuštena, u tom se slučaju trebaju uzeti u obzir odredbe Zakona o obveznim odnosima koje propisuju opseg vraćanja stečenog bez osnove, tj. od kada teku kamate na stečeno bez osnove, jer obzirom da tužitelj potražuje kamate od dana dospijeca svakog pojedinog iznosa do isplate, tužitelj bi tada morao dokazati nesavjesnost tuženika, a u protivnom, ukoliko dokaže osnovanost svog potraživanja, imao bi pravo samo na kamate od dana podnošenja zahtjeva do isplate.

Tuženik nadalje ističe da niti tužitelj niti njegov pravni prednik C.T. Automati d.o.o. nikada nisu s tuženikom poslovali, niti kao kupac, niti kao dobavljač, niti su s istim bili u ugovornom odnosu zakupa. Tuženik ističe da u svojoj evidenciji nema niti jednog dokumenta koji bi tuženik dobio od tužitelja ili njegovog prednika, a isto tako niti jednog dokumenta kojeg bi tuženik poslao tužitelju. Tuženik ističe da Ugovor o poslovnoj suradnji zakupu kolona na aparatima za prodaju cigareta, bez datuma, ima karakter predugovora, tj. da se radi o predugovoru koji stranke ne obvezuje, jer ne sadrži sve bitne sastojke ugovora o zakupu sukladno čl. 45. st. 3. Zakona o obveznim odnosima, odnosno da nema najbitnijeg sastojka ugovora – predmet zakupa nije određen. Tuženik dakle ističe da stranke nikada nisu zaključile glavni ugovor, a da predmetni Ugovor i njegov Aneks predstavljaju samo "radnu verziju" ugovora sastavljenu tijekom pregovora o mogućoj budućoj poslovnoj suradnji do koje nikada nije došlo. Tuženik ukazuje da su računi na kojima tužitelj temelji svoj zahtjev jednostrane izjave volje te da, ukoliko je tužitelj doista prodavao cigarete tuženika putem svojih aparata, potrebno je da tužitelj dostavi dokaze o tome da je u 1000 kolona svojih aparata za prodaju cigareta doista prodavao cigarete koje mu je navodno dostavljao tuženik. Dakle, tuženik ističe da stranke nikada nisu bile u obveznopravnom odnosu te da tužitelj ovom tužbom nastoji kao temelj svog potraživanja progurati pregovore koji nikada nisu urodili plodom i nisu stvorili nikakva prava i obveze za stranke. Tuženik, dakle, osporava osnovu i visinu tužbenog zahtjeva u cijelosti.

Podneskom od 19. lipnja 2000. godine tužitelj je istaknuo da se u konkretnom slučaju ovdje ne radi o ugovoru o zakupu, već o ugovoru o poslovnoj suradnji, te da su stranke ugovorile jedan kompleksan poslovni odnos koji se sastojao u eksploataciji aparata za prodaju cigareta, nabavljanju, kupnji i prodaji cigareta, organizaciji prodaje, reklamiranju, sve u obostrano ekonomsko-financijskom interesu stranaka, a zbog čega su ga stranke i nazvale ugovor o poslovnoj suradnji, a da je riječ zakup upotrijebljena u kontekstu kvantifikacije mjesečnog paušalnog iznosa koji se tuženik obvezao plaćati tužitelju za prodaju cigareta iz njegovog asortimana, te iz razloga rezervacije određenog broja kolona za prodaju cigareta isključivo iz programa tuženika. Tužitelj ističe da su Ugovorom o poslovnoj suradnji i Aneksom tog Ugovora određeni svi bitni elementi poslovne suradnje stranaka te da su se u naravi neke od obveza iz ugovora počele i izvršavati, sve dok tuženik u roku od nekoliko

mjeseci protivno odredbama Ugovora, nije sklopio isti takav ugovor s poduzećem C.T. Aparati.

U podnesku od 4. veljače 2002. godine tuženik je u bitnome istaknuo da tužitelj i tuženik nikada nisu bili u poslovnom odnosu te da Ugovor o poslovnoj suradnji – zakupu kolona na aparatima za prodaju cigareta, na koji se tužitelj poziva, nikada nije sklopljen među ugovornim stranama i nikada nije stupio na snagu, te tuženik ukazuje da Ugovor ne nosi nikakav datum kao dan sklapanja istog; da na mjestu označenom za potpis Ugovor nije potpisan od strane ovlaštene osobe tuženika, tj. zakonskog zastupnika – direktora, kao jedine osobe ovlaštene za sklapanje ugovora; da g. Hašperger nije osoba ovlaštena za sklapanje Ugovora o zakupu jer isti u svojstvu direktora prodaje, kao punomoćnik po zaposlenju, bio je ovlašten sklapati isključivo ugovore o prodaji cigareta, a za sklapanje predmetnog Ugovora nije imao ovlaštenje; da predmetni Ugovor ne sadrži bitne elemente zakonom propisane za ugovor o zakupu, tj. nema predmeta zakupa; te da se tekst Ugovora može eventualno smatrati radnom verzijom proizašlom iz eventualnim pregovorima među strankama. Tuženik nadalje u bitnome ukazuje da je prema članku 14. Ugovora propisana obveza tužitelja da redovito jednom mjesečno dostavlja tuženiku materijalno-financijski izvještaj o prodanim cigaretama telefaksom, a original putem pošte, dok tužitelj niti jedan takav izvještaj nije dostavio tuženiku, niti putem faksa niti putem pošte. Nadalje, tuženik upućuje na odredbu čl. 15. Ugovora koja uređuje pitanje nabave cigareta, te ističe da je u osnovnom Ugovoru utvrđena obveza tužitelja da nabavlja cigarete isključivo od tuženika. Tuženik ističe da svojim kupcima isporučuje cigarete isključivo temeljem sklopljenog ugovora o prodaji cigareta, a da nikakav ugovor o prodaji cigarete nije sklopljen niti s tužiteljem niti sa njegovim pravnim prednikom. Tuženik nadalje ukazuje da je u dopunjenom članku 15. Ugovora navedeno da se tužitelj, pored od tuženika, obvezuje cigarete nabavljati od njegovih "službenih veleprodajnih trgovaca (Kecur, Roberto)", međutim, tuženik ističe da nikakvim dokumentom tuženika nije tim kupcima utvrđen poseban status "službenog veleprodajnog trgovca", a iz razloga jer takvih nikada niti nije bilo, jer da su svi kupci tuženika bili u istom položaju i sa svima se sklapao isti ugovor o prodaji cigareta. Tuženik, dakle, ističe da je tužitelj cigarete mogao nabavljati samo od tuženika, a da isti uopće nije nabavljao cigarete od tuženika.

Podneskom od 19. ožujka 2002. godine tuženik je u bitnome istaknuo da se računi koje je tužitelj dostavio o kupnji cigareta od društva Roberto d.o.o. odnose pretežito za razdoblje do 1. svibnja 1995. godine, a da je iz istih razvidno da je tužitelj kupovao, osim cigareta tuženika, i cigarete tuženikova konkurenta TDR d.d. i to većim dijelom cigarete TDR d.d.. Ističe da je tužitelj za razdoblje od 1. svibnja 1995. do 18. lipnja 1995. godine dostavio svega devetnaest računa, a da se dio tih računa odnosi isključivo na kupnju cigareta TDR d.d.. Osim toga, tuženik ističe da je za popunjavanje jedne kolone automata potrebno 30 kutija cigareta, za punjenje cijelog aparata od 19 kolona potrebno je 570 kutija cigareta, što znači da je za jednokratno punjenje 55 aparata potrebno 31.350 kutija cigareta, a da toliku količinu cigareta iz tuženikova asortimana tužitelj nije nabavio ni po svim računima koje je dostavio u spis. Tuženik ističe da tužitelj, odnosno njegov pravni prednik uopće nije poslovao, niti ostvarivao prihod u razdoblju od 1. svibnja 1995. do 1. svibnja 2000. godine, a da to znači da nije niti kupovao cigarete od tuženika, niti je istima punio automate, pa da su računi ispostavljeni za zakupninu s naslova zakupa kolona na 55 automata neosnovani.

Podneskom od 8. srpnja 2002. godine tužitelj ističe da priznaje činjenicu da nije imao značajnih prometa i da upravo na tome bazira dio tužbe koji se odnosi na izgublenu zaradu, jer da je tuženik uredno ispunjavao svoje ugovorne obveze, tada bi tužitelj uredno i lako ostvarivao minimalno zaradu koju potražuje s osnova izgubljene dobiti, a ne bi bio prisiljen

cigarete nabavljati od drugih veletrgovaca pod uvjetima koji su znatno nepovoljniji od direktne nabave od tuženika. Tužitelj ističe da su Ugovor i Aneks potpisani te da je tužitelj svoje obveze iz istih u cijelosti ispunio, dok tuženik svoje obveze nije ispunio. Tužitelj je istaknuo da je tuženik poslovao i sa drugim društvima Mladena Mitaka, tj. društvom Selecta International d.o.o., te da je to društvo bilo jedno od jačih komitenata tuženika, koje je trebalo sudjelovati u privatizaciji tuženika, ali je došlo do sukoba Mladena Mitaka i njegovih poduzeća sa klanom koji je tuženika htio besplatno i protuzakonito privatizirati i prepustiti drugima. Tužitelj ističe da je kupio automate upravo u svrhu ispunjenja Ugovora o poslovnoj suradnji, te da kupljeni aparati nemaju 19 kolona, već da aparat Azkoyen D21 ima 21 kolonu, i da je aparate sa takvim brojem kolona tužitelj nabavio upravo zbog zahtjeva tuženika za zakupom 20 kolona i zbog Ugovora koji je već bio sklopljen. Tužitelj ističe da je aparate postavio na različitim mjestima na području Grada Zagreba i njegove okolice te na području Đakova, Vinkovaca, Karlovca, Senja, Varaždina i Pule, s time da je povremeno, ovisno o tome kako su se prodavale cigarete, selio aparate iz jednog lokala u drugi.

U podnesku od 19. prosinca 2003. godine tuženik ustraje kod navoda iznesenih u ranijim podnescima, time da posebno ističe da je način na koji tužitelj izračunava eventualnu izgublenu dobit krajnje neprimjeren. Tuženik ukazuje da se kod izmakle koristi uzima u obzir dobitak koji se osnovano mogao očekivati prema redovnom tijeku stvari ili prema posebnim okolnostima i bio bi ostvaren da nije bilo štetne radnje. Ističe da tužitelj nije dokazao da bi postojale pretpostavke odgovornosti za takvu vrstu štete. Tuženik ističe da je neutemeljena tvrdnja tužitelja da se po jednom aparatu za jedan sat proda minimalno 30 kutija cigareta, te na temelju toga bazira izračun izgubljene dobiti. Tuženik ističe da je protivno životnoj logici i zdravom razumu da bi se cigarete prodavale takvom dinamikom kroz 24 sata minimalno 30 kutija na sat. Tuženik ističe da tužiteljev izračun koji se temelji na prodaji cigareta 24 sata dnevno protivan je radnom vremenu mjesta za koja tužitelj u svom podnesku od 8. srpnja 2002. godine navodi da je u istima postavio aparate za prodaju cigareta, iako tužitelj to nije dokazao.

U podnesku od 24. svibnja 2012. godine tuženik je ustrajao kod svih prigovora i navoda iznesenih u ranijem tijeku postupka i iznova ističe da nikada nije sklopio Ugovor o poslovnoj suradnji – zakupu kolona na aparatima za prodaju cigareta (bez datuma) niti Aneks tom Ugovoru (datum 28. travnja 1995. godine). Nadalje, tuženik ističe da niti Ugovor niti Aneks nisu potpisani od strane zakonskog zastupnika tuženika, niti postoji naknadno odobrenje tuženika, zatim da niti Ugovor niti Aneks nikada nisu evidentirani kod tuženika, da o tom Ugovoru ništa ne zna financijski direktor tuženika Neđo Jelčić, da tuženik nikada nije tužitelja evidentirao kao kupca ili poslovnog partnera te da niti jedan račun tužitelja dostavljen uz tužbu nije evidentiran niti u knjigovodstvu tužitelja, niti u knjigovodstvu tuženika (prema nalazu vještaka Tkaleca). Zatim tuženik ističe da tužitelj potraživanja po tim računima nije knjižio u svoje prihode po godinama na koje se odnose, da ne postoji nikakva korespondencija tužitelja i tuženika o Ugovoru i Aneksu, o navodnom neizvršavanju obveza iz istih i općenito o poslovnom odnosu koji je navodno uspostavljen, da se navodni potpis Milana Hašpergera na Ugovoru nalazi na dnu svih stranica, pa tako i na dnu stranice predviđene za potpis "zakupoprimeca"; da to nije potpis već paraf, a što je i normalno jer Milan Hašperger nikada nije mogao potpisati Ugovor u ime i za račun tuženika; da ne postoji ikakav trag da je tužitelj ikada izvršio bilo što temeljem navodno sklopljenih Ugovora i Aneksa, da ne postoji nikakav popis ugovorenih punktova – lokacija o kojima govori članak 3. navodno sklopljenog Ugovora, da ne postoji nikakav trag određivanja lokacija od tuženika o čemu govori članak 10.1. navodno sklopljenog Ugovora, da ne postoji nikakav trg opomene ili zahtjeva za plaćanje iznosa zakupnine za jedan mjesec korištenja unaprijed o kojem govori

članka 8. navodno sklopljenog Ugovora, odnosno da ne postoji ikakav trag da je išta postavljeno, fakturirano i isporučeno. Tuženik ističe da je vlasnik i zakonski zastupnik tužitelja Mladen Mitak, također vlasnik i direktor društva Selecta International d.o.o., te da je to društvo bilo stvarni poslovni partner tuženika, i da je to društvo evidentirano kao poslovni partner tuženika, te da je to društvo bilo u sporu s tuženikom od 1995. godine u predmetu Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-179/95, pa da nema logike u tome da se 28. travnja 1995. godine sklapa Ugovor i Aneks između tuženika i tužitelja, čiji je direktor i vlasnik ista osoba koja je vlasnik i direktor Selecte International d.o.o., koje društvo je u tom trenutku u sporu s tuženikom, te da nema logike u tome da Mladen Mitak punih pet godina ne tuži za predmetne fakture tužitelja, a istovremeno bez problema vodi postupak protiv tuženika u ime Selecte International d.o.o.. U odnosu na provedeno financijsko vještačenje tuženik je istaknuo da vještaci ne daju odgovore na pravna pitanja te da financijski vještak ne može reći da li postoji ili ne postoji ugovor, tj. poslovni odnos, te financijski vještak ne može reći da li je ugovor sklopljen ili valjan, pa da je provedeno vještačenje promašeno, nepotrebno i neupotrebljivo, osim u manjem dijelu u kojem vještak navodi da tužitelj i tuženik nisu nikada imali evidentirane nikakve račune ili status partnera.

U podnesku od 25. rujna 2012. godine tužitelj navodi da je prigovor mjesne nenadležnosti Trgovačkog suda u Zagrebu neosnovan i nedopušten, te ukazuje da u vrijeme podnošenja tužbe registrirano sjedište tuženika bilo u Zagrebu. U odnosu na pitanje ovlaštenja osobe koja je u ime tuženika potpisala Ugovor o poslovnoj suradnji i Aneks tog Ugovora, tužitelj je istaknuo da je Milan Hašperger, kao zaposlenik tuženika, na radnom mjestu direktora prodaje bio kao takav ovlašten potpisati predmetni Ugovor i Aneks tom Ugovoru, te da to nedvojbeno proizlazi iz iskaza Milana Hašpergera danog na ročištu od 20. ožujka 2002. godine, te da činjenica da je u sudskom registru kao ovlaštena osoba za zastupanje tuženika u vrijeme sklapanja Ugovora i Aneksa bio upisan Milan Rebec, ne znači da su isti bili potpisani od strane neovlaštene osobe. Tužitelj ističe da je Milan Hašperger kao direktor prodaje bio ovlašten od strane ovlaštene osobe tuženika Milana Rebeca potpisivati ugovore, da je isti potpisivao ugovore i sa društvima Selecta International d.o.o. Zagreb i Selecta International GmbH iz Graza, te niz drugih ugovora (poput npr. ugovor o dugoročnoj poslovnoj suradnji sa poduzećem Večernji list s.p.o. od 17. veljače 1992.), te da je Milan Hašperger bio član upravnog odbora tuženika u periodu od 16. svibnja 1994. do 4. veljače 1996. godine te član nadzornog odbora tuženika od 6. veljače 1996. do 27. studenog 1997. godine, te da iz svih tih razloga tužitelj nije imao razloga posumnjati da Milan Hašperger ne bi bio ovlaštena osoba za potpisivanje ugovora. Tužitelj je nadalje istaknuo da je kupio aparate za prodaju cigareta, te da je osim onih aparata uvezenih direktno po tužitelju, tužitelj putem društva Lmix d.o.o. pribavio u dva navrata još ukupno 110 takvih aparata, pa da je tužitelj imao i veći broj od ugovorenog broja aparata za prodaju cigareta. Tužitelj nadalje ukazuje da je slučajno ili možda namjerno kod tuženika zagubljena dokumentacija koja se odnosi na poslovni odnos s tužiteljem, a sve vezano uz okolnost da je tuženik, a nedugo nakon što je sklopio predmetni Ugovor i Aneks s društvom C.T. Automati d.o.o. (raniji naziv tužitelja), sklopio sličan ugovor s društvom C.T. Aparati d.o.o. u vlasništvu Gordana Dolovića, te da je gospodin Dolović tako faktično preuzeo ranije ugovoreni posao tužitelja. Tužitelj je nadalje naveo da ne raspolaže sa dokazima da je račune dostavljao tuženiku te da priznaje da predmetne račune nije knjižio u svojem knjigovodstvu, time da pojašnjava da je u predmetno vrijeme bilo moguće poslovati isključivo preko blagajne društva i ubiranjem novaca kroz automate za prodaju cigareta, njihovim deponiranjem u blagajnu društva i nabavljanjem novih cigareta za gotovinu, ostvarivati odličnu zaradu ne unoseći pritom podatke o ostvarenom prometu, tj. dobiti u knjigovodstvo društva. Dakle, tužitelj pojašnjava da to što je kroz račun društva prošla minimalna količina novca ne znači da tužitelj nije poslovao, već da nije poslovao preko

računa društva, već preko blagajne, a da je tužitelj na takav način samo eventualno izbjegavao plaćanje određenog iznosa poreznih davanja, a da činjenica neknjiženja i eventualnog nefakturiranja računa u knjigovodstvu tužitelja nema utjecaja na poslovni odnos između stranaka, te da je u svakom slučaju tužitelj podnošenjem tužbe uputio tuženiku poziv za plaćanje. Tužitelj navodi da je pribavio ukupno 165 aparata za prodaju cigareta tipa Azkoyen D21, te je donio odluke o osnivanju poslovnih jedinica – prodajnih mjesta na koja su postavljeni predmetni aparati, i to za 63 mjesta, te da je potom popis lokacija dostavio tuženiku, i to u tri navrata putem faksa dana 4. siječnja 1995. godine za prodajna mjesta 1-26, zatim dana 17. veljače 1995. godine za prodajna mjesta 27-35 i dana 17. ožujka 1995. godine za prodajna mjesta 36-36, a da je to rečeno i u osobnoj komunikaciji sa Milanom Hašpergerom. Osim toga, tužitelj je istaknuo da je tuženiku u redovitim mjesečnim intervalima dostavljao i statistike prodaje cigareta iz asortimana tuženika, ostvarene kroz prodaju cigareta pa dostavlja statistiku od siječnja do lipnja 1995. godinc. Nadalje, navodi da je u više navrata i usmeno i pisano urgirao zbog neplaćanja računa pa da je uputio dopis 16. kolovoza 1995. godine na koji je tuženik odgovorio 4. rujna 1995. godine. Nadalje, tužitelj u svojem podnesku iznosi navode o upitnim okolnostima pod kojima se provodio postupak pretvorbe i privatizacije te preuzimanja tuženika od strane Adris grupe d.d., te iznosi navode o tome kako su Adris grupa d.d. i Ronhil d.o.o. svojim nezakonitim postupanje spriječili i ograničili tržišno natjecanje zlouporabom vladajućeg položaja na tržištu trgovine cigaretama na teritoriju Republike Hrvatske, a što je utvrđeno rješenjima Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, te isto tako ponavlja navode o sukobu između Mladena Mitaka i njegovih poduzeća sa "klanom koji je tuženika htio besplatno i protuzakonito privatizirati i prepustiti drugima", a da je u privatizaciji tuženika trebalo sudjelovati društvo Selecta International d.o.o.. Tužitelj nadalje pojašnjava da za dio tužbenog zahtjeva koji se odnosi na neplaćene račune, odnosno u dijelu s osnova stjecanja bez osnove u ukupnom iznosu od 3.468.832,59 kn, potražuje zakonske zatezne kamate tekuće od 27. travnja 2000. godine do isplate, uzimajući u obzir i činjenicu da tužitelj ne raspolaže sa dokazima o dostavi tih računa tuženiku. Tužitelj u podnesku specificira tužbeni zahtjev na način da navodi da od tuženika potražuje iznos od ukupno 100.668.832,59 kn sa zakonskim zateznim kamatama tekućima na pojedine iznose sukladno specifikaciji u tom podnesku i to do 31. prosinca 2007. godine po stopi iz članka 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate, a od 1. siječnja 2008. godine do isplate po stopi određenoj uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke za osam postotnih poena.

Podneskom od 9. studenog 2012. godine tuženik je ustrajao kod svih iznesenih prigovora te je opetovano istaknuo da nikada nije sklopio niti Ugovor o poslovnoj suradnji, niti Aneks tom Ugovoru, te je istaknuo da je Milan Hašperger nekada zaista bila osoba koja je mogla zastupati tuženika, ali da je to ovlaštenje prestalo 16. svibnja 1994. godinc, od kojeg datuma je pa sve do 1998. godine jedina osoba ovlaštena za zastupanje tuženika bio Milan Rebac. Dakle, tuženik ističe da je pozivanje tužitelja na ugovore koje je potpisivao Milan Hašperger tijekom 1991. i 1992. godinc potpuno nebitno. Tuženik iznova ističe da nikada nije odobrio ili na bilo koji način potvrdio isprave koje se nazivaju Ugovor o poslovnoj suradnji – zakup kolona na aparatima za prodaju cigareta (bez datuma), niti Aneks tog Ugovora, te iznova ističe da nikada nije od tužitelja dobio niti račune, niti bilo kakve dopise koji se odnose na predmetni ugovor ili aneks, kao i da tuženik nikada nije napisao tužitelju dopis od 4. rujna 1995. godine, kojeg nije niti potpisao, niti odobrio Neđo Jelčić, te da je očito da je te dopise tužitelj stvorio samo za potrebe ovog spora.

Radi utvrđenja činjeničnog stanja sud je u tijeku postupka proveo dokaz uvidom u presliku Ugovora o poslovnoj suradnji, zakupu kolona na aparatima za prodaju cigareta na

listu 10 do 13 spisa, u Aneks Ugovora o poslovnoj suradnji, zakupu kolona na aparatima za prodaju cigareta na listu 14 spisa, u presliku rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu broj Tt-95/10946-2 od 12. veljače 1996. godine i pripadajuće podatke za upis u glavnu knjigu sudskog registra na listu 15 do 17 spisa, u preslike računa na listu 18 do 52 spisa, u presliku izvotka iz sudskog registra na listu 71 do 75 spisa, u presliku Statuta tuženika od 19. travnja 1994. godine na listu 88 do 91 spisa, u presliku dokumentacije na listu 94 do 209 spisa, u dokumentaciju na listu 220 do 226 spisa, u presliku dokumentacije na listu 259 do 281 spisa, u presliku dokumentacije na listu 297 do 303 spisa, u dokumentaciju na listu 318 do 323 spisa, u presliku potvrde Trgovačkog suda u Rijeci, Stalna služba u Pazinu poslovni broj R3-5032/12 od 14. svibnja 2012. godine na listu 374 i 375 spisa, u presliku dokumentacije na listu 387 do 397 spisa, u presliku dokumentacije na listu 419 do 940 spisa, u presliku dokumentacije na listu 944 do 1083 spisa, u presliku potvrde Trgovačkog suda u Zagrebu broj R3-3131/02 od 28. ožujka 2002. godine na listu 1160 spisa, u presliku prijava za osiguranje na listu 1162 i 1163 spisa, u presliku Ugovora o poslovnoj suradnji, zakupu kolona na aparatima za prodaju cigareta na listu 1165 do 1168 spisa, u presliku dokumentacije na listu 1170, 1172, 1174 do 1178, 1180 i 1181, 1183 do 1193, 1195 do 1199, 1201 do 1237 te na listu 1239 do 1240 spisa, u presliku dokumentacije na listu 1249 do 1254 spisa, dokaz saslušanjem svjedoka Milana Hašpergera, Neđe Jelčića, Gordana Dolovića, Miška Bakovića i Milana Rebac, te dokaz saslušanjem zakonskog zastupnika tužitelja Mladena Mitak, kao i dokaz knjigovodstvenim vještačenjem po sudskom vještaku Ivanu Tkalec.

Prije svega sud je utvrdio da nisu osnovani prigovori tuženika o stvarnoj i mjesnoj nenadležnosti Trgovačkog suda u Zagrebu za postupanje u ovoj pravnoj stvari. Naime, pitanje stvarne nadležnosti Trgovačkog suda u Zagrebu za postupanje u ovoj parnici riješeno je putem rješenja Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj Pž-4410/00-2 od 12. lipnja 2001. godine, kojim rješenjem je ukinuto prvostupanjsko rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu od 29. kolovoza 2000. godine, a kojim rješenjem se Trgovački sud u Zagrebu bio oglašio stvarno nenadležnim za postupanje u ovom predmetu, dok je Visoki trgovački sud u Zagrebu u svojem rješenju utvrdio da bi za ovaj spor bio stvarno nadležan trgovački sud. Također je neosnovan prigovor mjesne nenadležnosti Trgovačkog suda u Zagrebu, a budući je neprijeporno da je tuženik u trenutku podnošenja tužbe imao registrirano sjedište u Zagrebu, slijedom čega je prema odredbi članka 48. Zakona o parničnom postupku („Narodne Novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, dalje u tekstu: ZPP-a) općemjesno nadležan sud na čijem se području nalazi registrirano sjedište pravne osobe, dakle, irelevantno je to što je tijekom trajanja ovog parničnog postupka došlo do promjene adrese tj. sjedišta tuženika, pa je sada sjedište tuženika u Rovinju.

Neosnovan je i prigovor tuženika koji se odnosi na vrijednost predmeta spora, budući je u konkretnom slučaju tužbeni zahtjev glasi na novčanu svotu, te se stoga vrijednost predmeta spora određuje prema visini novčanog iznosa koji se potražuje tužbenim zahtjevom, pri čemu je sud neprijeporno utvrdio da se dio utuženog iznosa u visini od 3.468.832,59 kn odnosi na zakupninu, dok se preostali iznos od 97.200.000,00 kn odnosi na izgubljenu dobit. U odnosu na prigovor tuženika da tužitelj nema pravni interes za dio tužbenog zahtjeva koji tužitelj temelji na računima, jer da je tužitelj imao mogućnost da na temelju vjerodostojnih isprava podnese ovršni prijedlog po Ovršnom zakonu, sud ističe da je neprijeporno da se dio tužbenog zahtjeva u visini od 97.200.000,00 kn odnosi na naknadu štete na ime izgubljene dobiti, te se naknada štete ne može utužiti ovršnim prijedlogom, a prema članku 188. ZPP-a tužitelj u jednoj tužbi može istaknuti više zahtjeva protiv istog tuženika kad su svi zahtjevi povezani istom činjeničnom i pravnom osnovom, kao i u slučaju kada oni nisu povezani istom činjeničnom i pravnom osnovom, ako je za svaki od zahtjeva stvarno nadležan isti sud i za

sve zahtjeve ista vrsta postupka. Dakle, sud nalazi da je neosnovan prigovor tuženika o pomanjkanju pravnog interesa na strani tužitelja za dio tužbenog zahtjeva, budući cjelokupnu utuženu tražbinu tužitelj temelji na jednom ugovornom odnosu za koji tvrdi da je postojao između stranaka, i stoga sud nalazi da je tužitelj mogao cjelokupnu tražbinu za koju tvrdi da je proizašla iz tog ugovora, utužiti istom tužbom u ovom predmetu.

Člankom 8. ZPP-a određeno je da sud odlučuje koje će činjenice uzeti kao dokazane prema svom uvjerenju na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno, a i na temelju rezultata cjelokupnog postupka. Člankom 219. st. 1. ZPP-a propisano je da je svaka stranka dužna iznijeti činjenice i predložiti dokaze na kojima temelji svoj zahtjev ili kojim pobija navode i dokaze protivnika. Članak 221a. ZPP-a određuje da ako sud na temelju izvedenih dokaza (čl. 8.) ne može sa sigurnošću utvrditi neku činjenicu, o postojanju činjenice zaključit će primjenom pravila o teretu dokazivanja.

Temeljem provedenog dokaznog postupka sud je utvrdio da tužbeni zahtjev tužitelja nije osnovan.

Uvidom u presliku Ugovora o poslovnoj suradnji zakupu kolona na aparatima za prodaju cigareta (list 10 do 13 spisa) utvrđeno je da je u članku 1. poduzeće C.T. Automati d.o.o. Zagreb, naznačeno kao zakupodavac, a Tvornica duhana Zagreb, kao zakupoprimac, te je u članku 3. Ugovora navedeno da potpisom istog zakupoprimac i zakupodavac ugovaraju ekskluzivni poslovni odnos u kojem se zakupodavac obvezuje zakupoprincu omogućiti ekskluzivno korištenje određenog (zakupljenog) broja kolona za cigarete u svojim aparatima za prodaju cigareta (prodajnim mjestima) postavljenim na ugovorenim punktovima – lokacijama. Člankom 4. Ugovora određeno je da se aparati za prodaju cigareta u skladu dogovora zakupoprimac-zakupodavac postavljaju u ugostiteljske objekte i druge objekte slične namjene (restauranti, benzinske pumpne postaje, disko klubovi, hoteli, kantine, čekaonice i sl.). Člankom 6. Ugovora određeno je da se aparate za prodaju cigareta zakupodavac obvezuje postaviti za najviše u roku od tri mjeseca od dana potpisivanja Ugovora o najmu određenog broja kolona (kapaciteta) stroja za prodaju cigareta. Člankom 7. st. 1. Ugovora određeno je da cijena mjesečne zakupnine kolone u stroju za prodaju cigareta iznosi protuvrijednost od 13,50 DEM (po prodajnom tečaju Privredne banke Zagreb na dan uplate), isplativo u hrvatskim kunama. Stavkom 2. istog članka određeno je da će se naplata navedene usluge od strane zakupodavca vršiti mjesečno, unaprijed, po ispostavljenom računu zakupoprincu, a stavkom 3. istog članka je određeno da će se uplata vršiti virmentski, na žiro račun zakupodavca do petog dana u mjesecu za taj mjesec zakupnine. Člankom 9. Ugovora određeno je da se isti zaključuje na rok trajanja od pet godina, sa probnim rokom od šest mjeseci, a počinje teći danom njegovog potpisivanja. Nakon isteka probnog roka, ukoliko zakupoprimac nema prigovora (koje pismeno dostavlja zakupodavcu) ugovor se automatski produžava na rok od pet godina. Člankom 10. Ugovora određeno je da ugovorne stranke potpisom ovog ugovora ugovaraju i preciziraju posebice slijedeće: #10-1: zakupodavac se obvezuje da će u roku od tri mjeseca od dana potpisivanja tog ugovora staviti u rad najmanje 100 aparata za prodaju cigareta; #10-2: zakupoprimac zakupljuje po 20 kolona na 50 aparata za prodaju cigareta; #10-3: lokacije postave aparata dogovaraju se sukcesivno i lokacije određuje zakupoprimac. Člankom 14. Ugovora određeno je da se zakupodavac obvezuje materijalno-financijski izvještaj o prodanim cigaretama dostavljati jednom mjesečno za cigarete prodane prethodni mjesec, i to svakog prvog u mjesecu telefaksom dostaviti izvještaj, a istog dana putem HPT dostaviti i original izvještaja, a za prethodni mjesec. Člankom 15. Ugovora određeno je da potpisom istog zakupodavac i zakupoprimac ugovaraju ekskluzivnost međusobnog poslovnog odnosa. Potpisom Ugovora zakupodavac se obvezuje cigarete iz

proizvodno-trgovačkog programa zakupoprimeca nabavljati isključivo od zakupoprimeca. Potpisom ugovora zakupoprimec se obvezuje prodaju cigareta putem automata i zakupa kolona i u daljnjem poslovanju obavljati isključivo preko zakupodavca, i to za cjelokupno područje Republike Hrvatske. U slučaju raskida tog Ugovora u toku probnog roka od šest mjeseci i dalje, a iz bilo kojeg razloga zakupoprimec se obvezuje da najmanje dvije godine neće sam obavljati prodaju cigareta putem automata niti zaključivati slične ugovore sa drugima. Nepostupanje s skladu s gore navedenim klauzulama obvezuje i zakupoprimeca i zakupodavca na nadoknadu materijalne štete prouzročene neugovorenim odnosom.

Uvidom u presliku Aneksa Ugovora o poslovnoj suradnji i zakupu kolona na aparatima za prodaju cigareta na listu 13 spisa utvrđeno je da isti nosi datum 28. travnja 1995. godine, a u članku 3. Aneksa određeno je da se u članku 9. osnovnog Ugovora dodaje treći stavak koji glasi: zakupoprimec i zakupodavac suglasno utvrđuju da će se Ugovor o poslovnoj suradnji – zakupu kolona na aparatima za prodaju cigareta početi primjenjivati s danom 1. svibnja 1995. godine. U članku 10. u dijelu stavka #10-3 briše se riječ "zakupoprimec" i ista zamjenjuje riječju "zakupodavac", dodaje se zarez i ",a na temelju rezultata ostvarenog prometa kroz aparate za prodaju cigareta". U članku 15. stavku 2. iza riječi zakupoprimeca dodaje se zarez i "odnosno od njegovih službenih veleprodajnih trgovaca (Roberto d.o.o. iz Zagreba, Kecur d.o.o. iz Sesveta, itd.).

Uvidom u presliku rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu broj Tt-95/10946-2 od 12. veljače 1996. godine i pripadajuće podatke za upis u glavnu knjigu sudskog registra (list 15 do 17 spisa) utvrđeno je da je društvo C.T. Automati d.o.o. Zagreb – Medveščak, Ksaverska cesta 16 dana 12. veljače 1996. godine promijenilo tvrtku i sjedište u Lapidarij d.o.o. Zagreb, Habdelićeva 1.

Uvidom u preslike računa na listu 18 do 52 spisa utvrđeno je da je riječ o računima tužitelja ispostavljenima za mjesece svibanj 1995. godine do zaključno ožujak 1998. godine, time da je prvi račun datiran s datumom 27. travnja 1995. godine, a posljednji s datumom 23. veljače 1998. godine, te je u svakom računu naznačeno da se odnosi na mjesečnu zakupninu za 1000 kolona u aparatima za cigarete (veza Ugovor i Aneks Ugovora o poslovnoj suradnji) te je na svakom računu kao rok plaćanja naznačen peti u mjesecu na koji se pojedini račun odnosi. Svi predmetni računi glase na iznos zakupnine naznačen u kunama (račun broj 027/95 glasi na iznos od 53.694,63 kn, račun broj 029/95 glasi na iznos od 53.732,12 kn, račun broj 030/95 glasi na iznos od 53.732,12 kn itd.).

Kao što je rečeno, tužitelj na ime neplaćenih zakupnina potražuje ukupan iznos od 3.468.832,59 kn, a riječ je o petogodišnjem iznosu zakupnina koje tužitelj potražuje od mjeseca svibnja 1995. godine do zaključno mjeseca travanja 2000. godine, pri čemu tužitelj u tužbi navodi da je riječ o izgubljenju zaradi zbog neplaćanja zakupnine.

Uz neplaćene zakupnine tužitelj potražuje i izmaklu dobit u iznosu od 1.620.000,00 kn mjesečno za period od pet godina, dakle, za razdoblje od svibnja 1995. godine do zaključno s travnjem 2000. godine, tj. u ukupnom iznosu od 97.200.000,00 kn.

Tužitelj navodi da je za prve dvije godine ugovorenog poslovnog odnosa nastupila zastara potraživanja s osnova izgubljene zarade u ukupnom iznosu od 40.176.921,85 kn, pa da taj iznos tužitelj potražuje temeljem stjecanja bez osnove temeljem čl. 210. Zakona o obveznim odnosima.

Tuženik tijekom postupka ističe prigovor zastare, time da tuženik navodi da je ovdje riječ o nedopuštenoj dispoziciji tužitelja koju sud ne bi trebao uvažiti u smislu članka 3. stavak 3. ZPP-a, te predlaže da sud zbog zastare odbije dio tužbenog zahtjeva koji se odnosi na period od 1. svibnja 1995. godine do 1. svibnja 1997. godine.

Člankom 360. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 53/91, 73/91, 3/94, 91/96, 112/99, dalje u tekstu: ZOO-a) propisano je da zastarom prestaje pravo zahtijevati ispunjenje obveze, a stavkom 2. istog članka određeno je da zastara nastupa kad protekne zakonom određeno vrijeme u kojem je vjerovnik mogao zahtijevati ispunjenje obveze. Člankom 361. st. 1. ZOO-a propisano je da zastarijevanje počinje teći prvog dana poslije dana kad je vjerovnik imao pravo zahtijevati ispunjenje obveze, ako zakonom za pojedinc slučajeve nije što drugo propisano, a sukladno članku 362. ZOO-a zastara nastupa kad istekne posljednji dan zakonom određenog vremena. Člankom 374. st. 1. ZOO-a propisano je da međusobna potraživanja društvenih pravnih osoba iz ugovora o prometu robe i usluga te potraživanja naknade za izdatke učinjene u vezi s tim ugovorima zastarijevaju za tri godine, a člankom 375. ZOO-a propisano je da potraživanje zakupnine, bilo da je određeno da se plaća povremeno, bilo u jednom ukupnom iznosu, zastarijeva za tri godine. Člankom 376. st. 1. ZOO-a propisano je da potraživanje naknade uzrokovane štete zastarijeva za tri godine od kad je oštećenik doznao za štetu i za osobu koja je štetu učinila, a prema stavku 3. istog članka potraživanje naknade štete nastale povredom ugovorne obveze zastarijeva za vrijeme određeno za zastaru te obveze. Člankom 209. ZOO-a propisano je da nakon nastupanja zastare prava da zahtijeva naknadu štete, oštećenik može zahtijevati od odgovorne osobe po pravilima koja vrijede u slučaju stjecanja bez osnove, da mu ustupi ono što je dobio radnjom kojom je uzrokovana šteta.

Člankom 155. ZOO-a propisano je da je šteta umanjeње nečije imovine (obična šteta), i sprječavanje njezina povećanja (izmakla korist), a i nanošenje drugom fizičkog ili psihičkog bola ili straha (nematerijalna šteta). Člankom 189. st. 3. ZOO-a propisano je da se pri ocjeni visine izmakle koristi uzima u obzir dobitak koji se mogao osnovano očekivati prema redovnom toku stvari ili prema posebnim okolnostima, a čije je ostvarenje spriječeno štetnikovom radnjom ili propuštanjem.

Člankom 262. st. 1. ZOO-a propisano je da je vjerovnik u obveznom odnosu ovlašten od dužnika zahtijevati ispunjenje obveze, a dužnik je dužan ispuniti je savjesno u svemu kako ona glasi; stavkom 2. istog članka određeno je da kad dužnik ne ispuni obvezu ili zakasni s njezinim ispunjenjem, vjerovnik ima pravo zahtijevati i naknadu štete koju je uslijed toga pretrpio. Člankom 266. st. 1. ZOO-a propisano je da vjerovnik ima pravo na naknadu obične štete i izmakle koristi koje je dužnik u vrijeme sklapanja ugovora morao predvidjeti kao moguće posljedice povrede ugovora, a s obzirom na činjenice koje su mu tada bile poznate ili morale biti poznate. Člankom 269. ZOO-a propisano je da ako odredbama tog odsjeka (Odsjek 1. pravo na naknadu štete iz Glave III. učinci obveza, Odjeljak 1. vjerovnikova prava i dužnikove obveze) nije drugačije propisano, na naknadu ove štete na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o naknadi izvanugovorne štete.

Uzimajući u obzir gore citirane odredbe Zakona o obveznim odnosima neprijeporno je da tražbina zakupnine zastarijeva u roku od tri godine, te da neplaćene zakupnine tužitelj ne može nazivati izmaklom koristi kao oblikom štete, i slijedom navedenog neprijeporno je da je dio utuženog potraživanja na ime neplaćenih zakupnina koje su dospjele u periodu od 5. svibnja 1995. godine do 5. travnja 1997. godine u zastari, a budući je tužba u ovom predmetu podnesena 27. travnja 2000. godine. Preostali dio utuženog potraživanja nije u zastari, pri

čemu se ističe da u zastari nije dakle ni onaj dio utužene tražbine na ime izmakle koristi koja je dospjela u periodu od 5. svibnja 1995. godine do 5. travnja 1997. godine, jer iako prema odredbi članka 376. ZOO-a rok zastare za potraživanje naknade štete iznosi tri godine, primjenom odredbe članka 209. ZOO-a tuženik ima mogućnosti taj iznos potraživati po pravilima koja vrijede u slučaju stjecanja bez osnove, u kojem slučaju vrijedi opći zastarni rok od pet godina, pa je prigovor zastare neosnovan u preostalom dijelu.

U odnosu na dio tužbenog zahtjeva koji se odnosi na neplaćene zakupnine u ukupnom iznosu od 3.468.832,59 kn ističe se da prema članku 7. Ugovora o poslovnoj suradnji zakupu kolona na aparatima za prodaju cigareta određeno da cijena mjesečne zakupnine kolone u stroju za prodaju cigareta iznosi 13,50 DEM (po prodajnom tečaju Privredne banke Zagreb na dan uplate), isplativo u hrvatskim kunama.

Člankom 307. st. 1. ZOO-a propisano je da se ispunjenje sastoji u izvršenju onoga što čini sadržaj obveze, te niti ga dužnik može ispuniti nečim drugim, niti vjerovnik može zahtijevati nešto drugo.

Prema tome, u konkretnom slučaju tužitelj nije smio zakupninu zaračunati i utužiti u kunama, već je tužitelj dio tužbenog zahtjeva koji temelji na neplaćenim zakupninama morao utužiti u eurima, budući valuta DEM od 1. ožujka 2002. godine više ne postoji, pa je tužitelj ugovornu zakupninu u DEM morao preračunati u EUR, te je tužbenim zahtjevom mogao potraživati na ime zakupnine određeni iznos u EUR-ima, plativo u hrvatskim kunama po prodajnom tečaju Privredne banke Zagreb d.d. Zagreb na dan uplate, a kako je to i ugovoreno. Dakle, kada potraživanje iz ugovora glasi na stranu valutu, tužitelj je to ispunjenje mogao tražiti u protuvrijednosti domaće valute, te na taj iznos potraživati zatezne kamate po stopi koja se daje na devizne štedne uloge po videnju u EUR, i to od dana dospelosti pojedinog iznosa po ugovoru pa do 1. siječnja 2006. godine kada je stupio na snagu "novi" Zakon o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/05, 41/08, 125/11), koji u članku 22. stavak 4. određuje da se odredbe tog Zakona o kamata primjenjuju na novčanu obvezu neovisno o valuti u kojoj je izražena, što znači da je do 31. prosinca 2007. godine stopa bila određena sukladno Uredbi o visini stope zatezne kamate a od 1. siječnja 2008. godine do isplate stopa zateznih kamata određuje se prema čl. 29. st. 2. "novog" Zakona o obveznim odnosima.

Međutim, sve navedeno je bespredmetno, jer da bi tužitelj u ovom predmetu mogao potraživati i iznos zakupnine i iznos na ime izmakle koristi, a zbog štete prouzročene povredom ugovorne obveze od strane tuženika, potrebno je da prethodno postoji obvezno pravni ugovorni odnos između tužitelja i tuženika, a koji bi obvezivao tuženika da izvrši svoje ugovorne obveze, odnosno da naknadi tužitelju štetu prouzročenu neizvršenjem neke ugovorom preuzete obveze, a provođenjem dokaznog postupka sud je neprijeporno utvrdio da Ugovor o poslovnoj suradnji zakupu kolona na aparatima za prodaju cigareta (bez datuma), te Aneks tom Ugovoru od 28. travnja 1995. godine (list 10 do 14 spisa) nisu sklopljeni između stranaka, a budući je sud neprijeporno utvrdio da taj ugovor u ime tuženika nije potpisala osoba ovlaštena za sklapanje takvog ugovora.

Člankom 84. st. 1. ZOO-a propisano je da ugovor kao i drugi pravni posao može se poduzeti i preko zastupnika; stavkom 2. istog članka je propisano da ovlaštenje za zastupanje temelji se na zakonu, statutu ili drugom općem aktu, aktu nadležnog organa ili na izjavi volje zastupanog (punomoć). Člankom 85. st. 1. ZOO-a propisano je da ugovor što ga sklopi zastupnik u ime zastupane osobe i u granicama svojeg ovlaštenja obvezuje neposredno zastupanog i drugu ugovornu stranu. Člankom 87. st. 1. ZOO-a propisano je da kada

zastupnik prekorači granice ovlaštenja, zastupani je u obvezi samo ako odobri prekoračenje; stavkom 5. istog članka propisano je da ako zastupani odbije odobrenje, zastupnik i zastupani su solidarno odgovorni za štetu koju je druga strana pretrpjela, ako ona nije znala, niti je morala znati za prekoračenje ovlaštenja.

Člankom 88. st. 1. ZOO-a propisano je da ugovor što ga neka osoba sklopi kao punomoćnik u ime drugoga bez njegova ovlaštenja obvezuje neovlašteno zastupanog samo ako on ugovor naknadno odobri.

Neprijeporno je da to naknadno odobrenje može biti ne samo izričito, već se naknadno odobrenje može izraziti i na drugi način kojim se može izraziti očitovanje volje (npr. ispunjenjem obveze iz ugovora, primanjem ispunjenja i sl.).

Uvidom u potvrdu Trgovačkog suda u Rijeci, Stalna služba u Pazinu poslovni broj R3-5032/2012 (list 374 i 375 spisa) utvrđeno je da je rješenjem broj Fi-3471/85 od 9. prosinca 1985. godine u sudski registar Okružnog privrednog suda u Zagrebu za tuženika proveden upis promjene osobe ovlaštene za zastupanje, tako da je upisan Milan Rebac, glavni direktor, koji zaključuje ugovore iz predmeta poslovanja radne organizacije uz prethodnu suglasnost radničkog savjeta. Nadalje, rješenjem broj Fi-3480/89-2 od 14. prosinca 1989. godine proveden je upis usklađivanja samoupravnih općih akata s odredbama Zakona o poduzećima radne organizacije bez OOUR-a u sastavu "Duhan produkt" Zagreb, pod tvrtkom Tvornica duhana Zagreb s p.o., te je istim rješenjem kod upisa ovlaštenih osoba za zastupanje subjekta upisan Milan Rebac, direktor koji zastupa poduzeće u okviru djelatnosti neograničeno.

Nadalje je rješenjem poslovni broj Fi-12735/91-2 od 30. prosinca 1991. godine u sudski registar proveden je upis promjene osoba ovlaštenih za zastupanje u poslovima vanjskotrgovinskog prometa, tako da su upisani, između ostalog: Milan Rebac, direktor poduzeća, zastupa poduzeće neograničeno u okviru upisane vanjskotrgovinske djelatnosti; Milan Hašperger, rukovoditelj prodajnog sektora, zastupa poduzeće neograničeno u okviru upisane vanjskotrgovinske djelatnosti; Neđo Jelčić rukovoditelj financijskog sektora, zastupa poduzeće neograničeno u okviru upisane vanjskotrgovinske djelatnosti.

Rješenjem poslovni broj Fi-8525/94 od 16. svibnja 1994. godine proveden je upis promjene oblika organiziranja pretvorbom društvenog poduzeća u dioničko društvo s tvrtkom Tvornica duhana Zagreb dioničko društvo, Zagreb, te je kod upisa ovlaštenih osoba za zastupanje subjekta upisano: a) u zemlji: Milan Rebac, direktor, zastupa neograničeno u okviru upisane djelatnosti društva; b) u vanjskotrgovinskom prometu: Milan Rebac, direktor, zastupa društvo neograničeno u okviru upisane djelatnosti društva.

Rješenjem poslovni broj Tt-95/11835-2 od 6. veljače 1996. godine i ispravka rješenja poslovni broj Tt-95/11835-3 od 7. ožujka 1996. godine, kod upisa člana uprave/likvidatora upisan je Milan Rebac, direktor, zastupa pojedinačno i samostalno.

Tuženik tijekom postupka ističe da s tužiteljem nikada nije bio u poslovnom odnosu, da Ugovor o poslovnoj suradnji zakupu kolona na aparatima za prodaju cigareta nikada nije sklopljen među ugovornim stranama, te da isti nikada nije stupio na snagu, da taj Ugovor nije potpisan od strane ovlaštene osobe tuženika, tj. zakonskog zastupnika tuženika – direktora, kao jedine osobe koja bi bila ovlaštena za sklapanje takvog Ugovora, te tuženik ukazuje da Milan Hašperger nije osoba koja je mogla u ime i za račun tuženika potpisati predmetni Ugovor i Aneks tom Ugovoru, dok tužitelj ističe da je Milan Hašperger kao zaposlenik

tuženika na radnom mjestu direktora prodaje bio ovlašten potpisati predmetni Ugovor i Aneks tom Ugovoru, te da je Milan Hašperger, kao direktor prodaje, bio ovlašten od strane Milana Rebca, kao ovlaštene osobe tuženika, potpisivati ugovore.

Radi razjašnjenja gore navedenih spornih činjenica sud je u tijeku postupka proveo dokaz saslušanjem zakonskog zastupnika tužitelja Mladena Mitak, te svjedoka Milana Hašpergera, Neđe Jelčića, Miška Bakovića, Milana Rebac i Gordana Dolovića.

Zakonski zastupnik tužitelja Mladen Mitak iskazuje da je kupovina cigareta iz aparata bila novina te je, prije nego što je sklopio ugovor s tuženikom, ispitivao tržište da li bi bilo osnovano sklopiti takav ugovor, te je potom u tijeku 1994. godine sklopio ugovor s tuženikom na način da je ponudio, odnosno kupio 50 aparata koje je rasporedio na raznim mjestima u Zagrebu i okolici, a kasnije i šire. Navodi da je svaki aparat imao 22 kolone, a njegova obveza bila je u 20 kolona prodavati cigarete tuženika, tzv. pravo ekskluziviteta za tuženika, kako je to navedeno u članku 10. Ugovora, dok je u preostale dvije kolone prodavao cigarete po vlastitoj dispoziciji, odnosno po vlastitoj želji. Navodi da je ugovor zaključen 1994. godine s rokom od pet godina, uz probni rok od šest mjeseci, a kako je to predviđeno člankom 15. Ugovora. Navodi da je bilo dogovoreno u početku da uzima cigarete isključivo od tuženika, a da su kasnije usmeno dogovorili da tužitelj uzima tj. kupuje cigarete od tužnikovog posrednika Roberta. Navodi da je jasno da je za punjenje kolona cigaretama tužitelj morao ispunjavati ugovor i nakon proteka roka od šest mjeseci, očekujući ispunjenje od strane tuženika, i poštujući načela povjerenja i poštenja u poslovnom prometu, te je ispunjavao ugovor do kraja svih pet godina. Zakonski zastupnik tužitelja je iskazao da je o sklapanju ugovora pregovarao sa ovlaštenom osobom Milanom Hašpergerom, koji je ugovor potpisao, a da je pregovaranju prisustvovao i financijski direktor tuženika Neđo Jelčić. Navodi da misli da je Milan Hašperger bio ovlaštena osoba za pregovaranje i zastupanje tuženika, jer je prilikom takvih ugovaranja generalni direktor uvijek upućivao na druge osobe. Dakle, navodi da sa generalnim direktorom tuženika nije pregovarao, a da ga je na g. Hašpergera i Jelčića uputila služba prodaje – marketinga. Nadalje je iskazao da je u kolonc prvo stavio cigarete tuženika koje je kupio putem tvrtke Selecta International, a potom je kupovao cigarete od tvrtke Roberto, na koju ga je uputio tuženik, i to Milan Hašperger, a jer je Roberto bio glavni prodavač cigareta za tuženika, te kamioni, koji su bili za dilera, bili su uvijek puni, pa je preko njega dobivao cigarete. Zakonski zastupnik tužitelja iskazao je da se oko postavljanja automata dogovarao sa Milanom Hašpergerom i Neđom Jelčićem dok su trajali pregovori, te da je svaki put obavijestio tuženika gdje je postavio automat, a kako je to bilo predviđeno člankom 4. Ugovora. Nadalje je iskazao da je tijekom prve godine tuženiku uredno ispostavljao račune gotovo svaki mjesec, međutim, da kad je vidio da tuženik ne podmiruje račune, prestao ih je ispostavljati, a nakon toga je usmeno pozivao tuženika. Pojašnjava da bi u slučaju da je fakturirao račun morao platiti PDV unaprijed, a za iznos koji kasnije nije dobio, a da je već tada ocijenio da će biti spora između stranaka. Zakonski zastupnik tužitelja je iskazao da je ispostavio one račune koji se nalaze u ovom parničnom predmetu.

Svjedok Milan Hašperger iskazao je da je kod tuženika bio direktor prodaje te da mu je poznato da je tuženik prodavao cigarete putem automata, ali da mu nije poznato da li je bio zaključen kakav ugovor o poslovnoj suradnji sa Mladenom Mitakom i tvrtkom Lapidarij, odnosno sa tvrtkom CT Automati. Iskazuje da poznaje g. Mitaka koji je kupovao cigarete tuženika, ali da se ne sjeća naziva tvrtke s kojom je tuženik ugovarao prodaju cigareta. Nadalje je iskazao da bi kod tuženika morala postojati dokumentacija o prodaji cigareta putem automata. Nakon što je svjedoku predočen izvornik Ugovora o poslovnoj suradnji, čija

se preslika nalazi na listu 10 do 13 spisa, svjedok je iskazao da se na tom dokumentu nalazi njegov potpis, te je iskazao da je kao direktor prodaje bio ovlašten potpisivati ugovore u ime tuženika, pa tako i predmetni Ugovor o poslovnoj suradnji, kao i Aneks tom Ugovoru. Nadalje je iskazao da nije pregovarao u vezi tog ugovora sa Mladenom Mitakom, jer da su poslove oko usmenog ugovaranja sa tvrtkama izvršavali njegovi suradnici, a da je on kao direktor potpisivao prezentirane ugovore. Nadalje je iskazao da predloženi Ugovor o poslovnoj suradnji nije potpisao u prisutnosti Mladena Mitaka, da mu gospodin Mitak nije govorio o postavljanju automata, niti ga je pozivao na podmirenje računa, niti ga je obavještavao o bilo čemu u vezi tog ugovora. Ujedno je iskazao da načelno stranke koje su zaključivale ugovor s tuženikom, nisu se obraćale njemu kao direktoru, jer je ugovora bilo jako mnogo, već su se obraćale njegovim suradnicima koji su bili zaduženi za suradnju sa poslovnim partnerima. Navodi da je s Mladenom Mitakom razgovarao i pregovarao u situaciji kad je isti kupovao cigarete od tuženika kao direktor tvrtke Selecta, a to je bilo početkom devedesetih godina. Svjedok je nadalje iskazao da poznaje Gordana Dolovića, koji je bio direktor u Trgovačkom poduzeću Duhan, a budući je Tvornica duhana Zagreb surađivala sa tom tvrtkom koja je bila veliki kupac. Nadalje, pojašnjava da je on kao direktor imao četiri pomoćnika, te da su u pravilu ti pomoćnici, kao i rukovoditelji prodajnih područja, pregovarali sa poslovnim partnerima, pa tako i sa g. Dolovićem, međutim, moguće je da se je i on par puta susreo sa njime, ne sjeća se točno jer je proteklo puno godina. Nije mu poznato da je g. Dolović bio u poslovnoj suradnji s nekom od tvrtki g. Mitaka. Svjedok je iskazao da se sjeća da je g. Mitak prezentirao prodaju putem automata, a što je bila interesantna ideja, budući je sadržavala dva aspekta i to prvo prodaju samih cigareta putem tih aparata, a drugo reklamiranje Tvornice duhana na aparatima. Navodi da se ne sjeća kako je taj potpisani ugovor realiziran, ali da je suradnje bilo, a da o tome treba postojati i pisana dokumentacija kod Tvornice duhana Zagreb. Navodi da se ne sjeća sadržaja Ugovora o poslovnoj suradnji, da je to trebala biti prvenstveno prodaja, ali je trebala sadržavati i elemente reklamiranja. Nakon što se je svjedoku predložena preslika Aneksa Ugovora na listu 14 spisa svjedok je naveo da je to njegov potpis i pečat Tvornice duhana Zagreb, ali da se ne sjeća tog Aneksa. Nadalje je iskazao da nije uobičajeno da na ugovoru nema datuma, te da ne zna zašto se na ugovoru njegovi potpisi nalaze na dnu stranice u desnom uglu. Odgovara da se ne sjeća koje godine i kojeg mjeseca je potpisao Ugovor o poslovnoj suradnji, da se ne sjeća gdje je potpisao taj ugovor, ali da ga je valjda potpisao na svojem radnom mjestu. Svjedok je nadalje iskazao da je jedan primjerak ugovora kojeg bi potpisao bio zadržavan u njegovom sektoru prodaje, jedan primjerak išao je drugoj strani, a jedan primjerak bio bi dostavljen i pravnoj službi ukoliko bi to bilo potrebno za slučaj da dođe do nekog spora. Navodi da mu nije poznato da je bilo ikakvih problema vezano uz Ugovor koji je tuženik potpisao sa tvrtkom C.T. Automati, te da mu nije poznato i da se ne sjeća da je g. Mitak nakon potpisivanja ugovora dolazio u Tvornicu duhana Zagreb i prigovarao da se ugovor ne ispunjava. Navodi da sve do trenutka kada je prvi put bio pozvan da svjedoči u ovom predmetu, nije imao saznanja da g. Mitak nešto potražuje od tuženika. Navodi da je kod tuženika bio zaposlen do 1998. godine. Navodi da mu nije poznato da tuženik nije nešto izvršavao po potpisanom Ugovoru o poslovnoj suradnji. Navodi da mu nije poznato da li je tuženik sa tvrtkom g. Mitaka potpisao ugovor o distribuciji, a da je godišnje Tvornica duhana Zagreb potpisivala tisuće takvih ugovora. Nadalje je iskazao da se ne sjeća da je sa g. Mitakom pregovarao oko prodaje cigareta putem aparata. Svjedok je iskazao da je Ugovor o poslovnoj suradnji uobičajen ugovor, iako prvi o prodaji cigareta putem automata, navodi da je po tom ugovoru obveza C.T.-Automati bila kupovati cigarete od tuženika i puniti kolone na aparatima, a onda je tuženik za te kolone trebao platiti iznos od 13,50 DEM. Navodi da je predmetni Ugovor o poslovnoj suradnji trebao pratiti i ugovor o kupoprodaji cigareta, i da bi takav ugovor trebao biti u arhivi tuženika. Iskazao je da Ugovor o poslovnoj suradnji ne bi imao smisla bez istovremene

kupovine cigareta od Tvornice duhana Zagreb. Svjedok je iskazao da je prodaja cigareta putem automata zaživjela nekih godinu dana, a da je za to bio zadužen pokojni g. Radić, koji je bio zadužen za obilazak maloprodajne mreže. Nije mu poznato i ne sjeća se da li je Tvornica duhana Zagreb imala ovlaštene distributere za prodaju cigareta.

Svjedok Neđo Jelčić navodi da je bio financijski direktor Tvornice duhana Zagreb u periodu od 1991. godine pa negdje do 2005. godine, a g. Milan Hašperger je bio direktor prodaje u Tvornici duhana Zagreb tijekom devedesetih godina, a da je na toj funkciji bio nekih dvadesetak godina. Svjedok iskazuje da poznaje g. Mitaka, budući je isti bio vlasnik tvrtke Selecta i tvrtke Selecta international, a te dvije tvrtke surađivale su sa Tvornicom duhana Zagreb, i to na način da je tuženik prodavao tvrtki Selecta cigarete, i potraživanje iz takve kupoprodaje trebalo je biti podmirivano putem prijeboja na način da je tuženik od g. Mitaka kupovao filter vlakno iz uvoza. Navodi da je ta suradnja prekinuta kada su negdje krajem 1992. godine, ali ne sjeća se točno, g. Hašperger i g. Mitak bili pritvoreni zbog sumnje da su počinili neko kazneno djelo vezano oko nekog izvoza vezano uz suradnju koja je postojala između tuženika i g. Mitaka i njegovih tvrtki, međutim, ističe da nije upoznat s detaljima tog kaznenog postupka, pa da se ne može točno izjasniti što je to bilo i kako su ti postupci protiv njih dvojice okončani. Ističe međutim da je upravo uslijed tog kaznenog postupka Tvornica duhana Zagreb odlučila prekinuti suradnju s tvrtkama Selecta i Selecta international, te da je tada ostao veliki dug Selecte prema Tvornici duhana Zagreb i za to potraživanje je Tvornica duhana Zagreb pokrenula postupak radi namirenja potraživanja. Svjedok nadalje iskazuje da je u to vrijeme glavni direktor tuženika bio Milan Rebac, a uz njega postojali su direktori pojedinih sektora, te se odlučivanje u tuženiku odvijalo na način da je g. Rebac bio koordinator pojedinih sektora, a svaki od sektora je bio zadužen za svoj dio, te je ugovore bio ovlašten potpisivati g. Rebac, odnosno direktori pojedinih sektora koji su prethodno dobili ovlast od g. Rebca. Navodi da mu nije poznato da je tuženik imao sklopljen ugovor sa tvrtkom CT Automati d.o.o. Zagreb, a nakon što mu je predložena preslika Ugovora o poslovnoj suradnji na listu 10 do 13 spisa te Aneks tom Ugovoru na listu 14 spisa, svjedok je iskazao da mu se čini da bi potpis na dnu desno pojedine stranice mogao biti potpis g. Hašpergera, ali da nema saznanja da je takav ugovor sklopljen. Pojašnjava da obzirom na kazneni postupak koji se vodio protiv g. Hašpergera i g. Mitaka, te činjenicu da se neka tvrtka obično veže uz osobu njezina vlasnika tj. direktora, mišljenja je da se nitko u Tvornici duhana Zagreb ne bi u to vrijeme usudio predložiti da tuženik uđe u poslovni odnos sa nekom drugom tvrtkom g. Mitaka. Pojašnjava da su se kod tuženika otprilike dva puta tjedno održavali kolegiji na kojima je prisustvovao glavni direktor g. Rebac i direktori sektora, i na takvim kolegijima raspravljalo bi se i izvještavalo o poslovanju pojedinog sektora i sklopljenim ugovorima, te iskazuje da je on bio prisutan na tim kolegijima te da tamo nikada nije bilo izneseno da je sklopljen Ugovor o poslovnoj suradnji koji mu je predložen. Iskazuje da je 1998. godine Tvornica duhana Rovinj kupila je Tvornicu duhana Zagreb, te da je tužba u ovom predmetu uslijedila je nakon toga. Navodi da kada je zaprimljena tužba, ovlaštene osobe u Tvornici duhana Rovinj dale su nalog, kako njemu, tako i njegovim suradnicima, da se pregleda cjelokupna dokumentacija tuženika te da se utvrdi da li je na neki način evidentiran bilo predmetni Ugovor o poslovnoj suradnji, bilo računi iz tog odnosa. Iskazuje da su tada pregledali knjige ulaznih računa, urudžbene zapisnike, knjige dostave, knjige faktura te kartice dobavljača i kupaca i da nigdje nisu našli trag o tom Ugovoru i fakturama koje bi proizlazile iz takvog ugovornog odnosa. Svjedok je nadalje iskazao da je sva dokumentacija koja je dolazila tuženiku regularno, tj. bilo putem pošte, bilo da ju je netko donosio fizički, predavana službeniku koji je radio u prijemnom uredu, dokumentacija bi se urudžbirala i bio bi dobiven urudžbeni broj. U odnosu na pohranjivanje sklopljenih ugovora, svjedok je iskazao da je tuženik s partnerima sklapao ugovore nekoliko primjeraka, te da je, a nakon što bi

ugovor bio sklopljen, jedan primjerak ugovora bio predložavan glavnom direktoru, jedan primjerak ugovora zaprimio bi svjedok, jedan primjerak ugovora odlazio bi u arhivu, a jedan primjerak ugovora ostajao bi kod pojedinog direktora sektora, na čiji djelokrug se isti i odnosio. Svjedok iskazuje da mu je poznat Gordan Dolović, da mu se čini da je on prvo radio u Duhanu Zagreb, a kasnije je imao neku svoju firmu, koja je surađivala s Tvornicom duhana Zagreb, misli da je riječ o firmi CT Aparati d.o.o.. Navodi da mu nije poznato da li je g. Dolović nešto radio za neku od tvrtki g. Mitaka, te da sa g. Dolovićem nije imao neposredne poslovne kontakte. Navodi da mu nije poznato koliki je promet bio ostvaren u poslovnom odnosu Tvornice duhana Zagreb i tvrtke CT aparati d.o.o., te da se ne sjeća što je bio predmet tog poslovnog odnosa. Nadalje je svjedok iskazao da nikada prije pokretanja ovog sudskog spora nije vidio predmetni Ugovor o poslovnoj suradnji između CT Automati d.o.o. i Tvornice duhana Zagreb, niti bilo kakvu fakturu koja bi proizlazila iz takvog poslovnog odnosa, te da po njegovim saznanjima takav Ugovor o poslovnoj suradnji nikada nije sklopljen. Svjedok je iskazao da ga g. Mitak nikada nije niti usmeno, niti pisano tražio isplatu nekog računa, niti je kod tuženika u financijsku službu dolazio bilo kakav izvještaj o prodaji cigareta putem tvrtke CT Automati. Ujedno je svjedok iskazao da je Roberto bio veliki kupac tuženika kroz duži vremenski period, te da je ta firma kupovala cigarete za daljnju distribuciju drugima, te da nisu postojala ograničenja za kupovinu cigareta, odnosno onim društvima koja su uredno ispunjavala uvjete plaćanja, mogle su se prodavati cigarete neograničeno. U odnosu na postupak koji je Tvornica duhana Zagreb pokrenula protiv tvrtke Selecta international d.o.o. Zagreb, svjedok je iskazao da je ta tvrtka podnijela protutužbu protiv Tvornice duhana Zagreb, i nakon svega je taj postupak okončan tako da je Tvornica duhana Zagreb platila Selecti international neki iznos, što je čuo, iako je njemu poznato da je potraživanje Tvornice duhana Zagreb bilo višestruko veće od potraživanja Selecte international, pa da mu nije jasno kako je na kraju nešto platila Tvornica duhana Zagreb.

Svjedok Miško Baković iskazuje da je bio zaposlen u Tvornici duhana Zagreb od 1985. godine, te je do 1991. godine bio rukovoditelj pravne službe, od 1991. godine do 2000. godine bio je direktor sektora pravnih, kadrovskih i općih poslova, a od 2000. do 2006. godine bio je direktor Tvornice duhana Zagreb, tj. jedini član uprave. Nakon što mu je predložen izvornik Ugovora o poslovnoj suradnji te Aneks tog Ugovora, a čije preslike prileže na listu 10 do 14 spisa, navodi da je uočio da na Ugovoru ne postoji datum sklapanja istog, a dok je na Aneksu naveden datum 28. travnja 1995. g., odnosno datum kada je isti bio direktor sektora pravnih, kadrovskih i općih poslova, a da je u toj funkciji bio jedini tekstopisac svih korporacijskih propisa i ugovora, dakle, da je pisao tekstove statuta, pravilnika, pravila, uputa, ugovora i sl.. Ističe da su se sva pismena koja su dolazila kod tuženika evidentirala u urudžbenom zapisniku, a potom su bila prosljeđena onome kome su bila namijenjena, i to uz dostavnu knjigu, u koju se potpisivao onaj koji je primio pojedino pismo. U to vrijeme pravna služba imala je djelovodnik u koji su se upisivali svi predmeti rada, npr. ukoliko se sklapao neki ugovor unosio se taj ugovor, ili ukoliko je stigla tužba na odgovor upisivalo se da je napravljen odgovor na tužbu i sl.. Znači podaci iz urudžbenog zapisnika trebali su se poklapati sa podacima iz dostavne knjige. Nadalje, ističe da je u Tvornici duhana Zagreb izgrađena jedna korporacijska kultura u komunikaciji između rukovoditelja pojedinih sektora, pa su tako međusobno komunicirali svakodnevno, kako formalno tako i neformalno, tako da su u svakom trenutku bili upoznati što se događa u pojedinom sektoru, i koje radnje se poduzimaju. Svjedok pojašnjava da bi predmetni Ugovor predstavljao za Tvornicu duhana Zagreb atipičan ugovor, naime, tipični ugovori kod prodaje su bili ugovori o prodaji, kod nabave ugovori o nabavi, a kod nabave opreme i izgradnje objekata to su bili investicijski ugovori. Pojašnjava da se politika Tvornice duhana Zagreb uvijek usuglašavala na kolegiju direktora na čelu sa glavnim direktorom, a to je bio g. Milan Rebac. Neki novi, atipični

ugovori dolazili su u pravilu temeljem inicijative direktora pojedinog sektora, te bi prethodno bili usuglašeni sa pravnom službom, i potom prezentirani na kolegiju direktora, i nakon rasprave na tom kolegiju glavni direktor davao bi odobrenje da li da se zaključi takav atipični ugovor ili ne. Navodi da je prema tadašnjem statutu i rješenju o registraciji Milan Rebac bio je jedina osoba ovlaštena zastupati Tvornicu duhana Zagreb i potpisivati ugovore, time da je on mogao dati ovlaštenje pojedinom direktoru sektora da taj direktor potpiše neki ugovor. Svjedok navodi da kada je on dobivao takva ovlaštenja od g. Rebca da potpiše pojedini ugovor, uvijek je tražio i dobivao pisanu punomoć, a da misli da su u pravilu i drugi direktori sektora dobivali pisane punomoći. Kad bi ugovor bio potpisan, primjerak ugovora bi putem dostavne knjige i urudžbenog zapisnika išao onome tko ugovor treba primiti, a jedan primjerak ugovora obavezno je bio pohranjivan u arhivi tuženika. U odnosu na predmetni Ugovor navodi da se ne može sjetiti da je isti bio potpisan, odnosno da se ne sjeća da bi ugovor takve vrste, tj. taj konkretni ugovor prošao proceduru kakvu je ranije opisao u svom iskazu. Navodi da je primjerak tog Ugovora prvi puta vidio kad je već bio na čelu tuženika, tj. direktor Tvornice duhana Zagreb i kada je tuženik zaprimio tužbu u ovom predmetu. Navodi da su tada pregledali sve tužnikove evidencije i dokumentaciju i nije pronađeno ništa što bi upućivalo da je takav Ugovor doista bio sklopljen. Navodi da sa sigurnošću može reći da ovaj Ugovor nije prošao opisanu proceduru, međutim, dopušta da je moguće da ga je doista potpisao neki direktor sektora, i ne može sa sigurnošću reći da taj Ugovor ne bi bio zaključen, ali da je njegovo mišljenje da taj Ugovor ne bi bio pravno valjan, jer nije u skladu sa statutom i rješenjem o registraciji, jer ukoliko se na Ugovoru nalazi potpis Milana Hašpergera, a koji je u to vrijeme bio direktor sektora prodaje, on po statutu nije bio ovlašten potpisati takav Ugovor, a bez posebne punomoći od Milana Rebca. Svjedok navodi da kada je on pisao tekstove ugovora, ugovori su imali ne samo datum sklapanja, već su imali i zaglavlje, urudžbeni broj, a kada je ugovor sklapao direktor sektora po punomoći Milana Rebca, tada bi i to bilo navedeno u zaglavlju. Svjedok je nadalje iskazao da se sjeća tužnikove suradnje sa tvrtkom C.T. Aparati, ali ne sjeća se da li je to bilo prije ili kasnije, a u odnosu na Aneks. Nadalje je iskazao da ne poznaje osobno Gordana Dolovića, ali zna za njega jer je isti radio u trgovačkom poduzeću Duhana iz Zagreba, s kojim poduzećem je tuženik imao poslovne odnose u području prodaje, time da ne zna tko je direktor tvrtke C.T. aparati, te mu nije poznato da je Gordan Dolović putem svoje tvrtke poslovao s tuženikom vezano uz prodaju cigareta putem tih aparata. Nadalje je iskazao da su pismena koja su pisali djelatnici tuženika, u vrijeme kad se tuženik bez punomoćnika odvjetnika sam zastupao, trebala biti evidentirana u izlaznim evidencijama tuženika, i da je to trebalo biti tako do 1998. godine, kada je Tvornica duhana Rovinj preuzela Tvornicu duhana Zagreb, te procedure koje je opisao u svojem iskazu ranije više nisu bile tako poštivane. Nadalje je iskazao da je moguće da je u pojedinom slučaju i druga strana u ugovoru napisala tekst ugovora, međutim, da je takav ugovor također morao proći opisanu proceduru, dakle, proći kroz pravnu službu, biti usuglašen da direktorom sektora na čiji sektor se odnosio predmet ugovora, i potom raspravljanju na kolegiju. Svjedok je iskazao da se opisana procedura sklapanja ugovora odnosila na sve ugovore koji su bili sklapani u 1994. ili 1995. godine. Nije mu poznato da je tvrtka C.T. Automati slala tuženiku 1995. godine opomene za plaćanje nekih računa. Nadalje je iskazao da je g. Rebac, a prilikom davanja punomoći pojedinom direktoru sektora, ispunjavao jedan obrazac koji je postojao za punomoći. U odnosu na dokument broj 004739, znak MR-OVL od 1. rujna 1994. godine na listu 1239 svjedok je iskazao da taj dokument nije uobičajeni obrazac za punomoć, ali da ne isključuje da je g. Rebac mogao napisati i takav dokument, tj. punomoć, ali da je predloženi tekst atipičan, te da u svakom slučaju za davanje punomoći g. Rebac nije trebao pribavljati odobrenje od strane upravnog odbora društva, a kako je to navedeno na predloženom dokumentu. Nadalje je iskazao da pravna služba tuženika nije ispitivala ispravnost Ugovora na listu 10 do 13 spisa, jer naglašava da je taj Ugovor vidio

prvi puta tek uz tužbu, a isto tako da pravna služba tuženika nije napisala dokument broj 004739, znak MR-OVL od 1. rujna 1994. godine, te da taj dokument vidi tek na ročištu. Nadalje je iskazao da je Neđo Jelčić bio član kolegija na kojima se raspravljao o ugovorima, kao i da tijekom svojeg rada kod tuženika nije imao saznanja da postoji nekakav ugovor koji nije prošao nikakvu proceduru, te da nikada nije doživio da fakture za neki navodno izvršeni posao stižu nakon pet ili šest godina.

Svjedok Milan Rebac navodi da je bio generalni direktor Tvornice duhana Zagreb do 11. rujna 1998. godine, time da je tu funkciju obnašao nekih desetak godina. Nakon što mu je predložen izvornik Ugovora o poslovnoj suradnji i Aneks tom Ugovoru, a čije preslike se nalaze na listu 10 do 14 spisa, navodi da mi taj Ugovor i Aneks Ugovora nisu poznati. Nakon što mu je predložena preslika dokumenta broj 004739, znak MR-OVL od 1. rujna 1994. godine, navodi da mu nije poznato da je dao takvu punomoć Milanu Hašpergeru, a da to nije uobičajeni tekst punomoći, kao i da ne može reći da li je na tom dokumentu njegov potpis. Svjedok iskazuje da je sve ugovore takve vrste radila pravna služba tuženika. Navodi da mu nije poznata tvrtka C.T. Automati d.o.o. Zagreb, niti mu je poznata tvrtka Lapidarij, te ističe da se zbog protoka vremena ne sjeća detalja vezanih uz razdoblje kada je bio generalni direktor tuženika. Nadalje navodi da mu nije poznata tvrtka C.T. Aparati, ne poznaje osobu koja se zove Gordan Dolović. Ne sjeća se da je Tvornica duhana Zagreb prodavala cigarete putem automata. Navodi da za vrijeme dok je bio direktor tuženika nije bilo moguće da je tuženik sklapao ugovore koje je pisao netko treći, a ne tuženikova pravna služba. Pojašnjava da su razni sektori sve ugovore prije potpisivanja dostavljali pravnoj službi, koja ih je objedinjavala. Ujedno je iskazao da su kod tuženika postojali pravilnici o proceduri postupanja s dokumentima, ugovorima i sl..

Svjedok Gordan Dolović iskazuje da je devedesetih godina bio komercijalni direktor u Trgovačkom poduzeću Duhan, koja firma je imala u vlasništvu kioske za prodaju novina i raznih tiskovina, cigareta i sl., pa je tako surađivao sa Tvornicom duhana Zagreb i Tvornicom duhana Rovinj, tj. tvrtkama koje su prodavale duhan. Iskazuje da gospodina Mitaka poznaje još iz mladosti, a g. Mitak je imao tvrtku koja je prodavala upaljače, pa su tako i poslovno surađivali dok je radio u Trgovačkom poduzeću Duhan. Navodi da je svog prijatelja Božidara Bana, koji je radio u Belgiji i tamo je prodavao cigarete putem automata, upoznao s gospodinom Mitakom, i da su oni dogovorili da će zajedno financirati poslovni pothvat u smislu da uvežu veći broj takvih aparata za prodaju cigareta u Hrvatsku i putem istih vrše prodaju cigareta. Njihova tvrtka zvala se C.T. Automati d.o.o.. Svjedok iskazuje da je on naknadno osnovao tvrtku C.T. Aparati, i putem te firme se htio baviti upravo prodajom cigareta putem tih aparata, time da putem svoje firme nije uvezao, tj. kupio te aparate, nego ih je praktički besplatno dobio na korištenje od g. Bana, koji je bio odustao od tog posla jer je on bio financijski neisplativ. Navodi da je u cilju prodaje cigareta putem tih aparata bio potpisao ugovore o distribuciji tih proizvoda sa Tvornicom duhana Zagreb i Tvornicom duhana Rovinj, a putem tih ugovora dobio je rabat od cca. 7%, međutim taj rabat je bio financijski neisplativ, jer je u cilju prodaje cigareta morao imati veći broj aparata postavljen u Zagrebu i okolici, trebalo je platiti djelatnike, troškove transporta, održavati vozila za transport i sl., dakle, od tih 7% rabata nije mogao ostvarivati dobit u svojoj tvrtki, tako da je nakon otprilike godine dana odustao od prodaje cigareta putem tih aparata, ali je tvrtku C.T. Aparati održao na životu, time da se bavio drugim poslovima. Svjedok je nadalje iskazao da su tvrtke C.T. Automati i C.T. Aparati bile prve tvrtke koje su se bavile prodajom cigareta putem aparata, da to nitko prije nije radio, te da smatra da je to bila dobra poslovna ideja. Nadalje je iskazao da je iz Trgovačkog poduzeća Duhan prešao u radni odnos u tvrtku g. Mitaka „Dječja priča“, te je iskazao da je on osobno potpisao za C.T. Automate d.o.o. Ugovor o poslovnoj suradnji

zakupu kolona na aparatima za prodaju cigareta, ali da nije radio u tvrtki C.T. Automati d.o.o., već u „Dječjoj priči“. Nadalje je iskazao da je sa g. Mitakom bio na dvadesetak razgovora u Tvornici duhana Zagreb, i u Tvornici duhana Rovinj, ali da niti Tvornica duhana Rovinj niti Tvornica duhana Zagreb nisu željele potpisati takav ugovor. Pojašnjava da su ti aparati imali kolone u kojima su stajale cigarete, a ispod je bio prostor za reklamu, dakle tu su se trebale reklamirati Tvornica duhana Rovinj i Tvornica duhana Zagreb, i profit je trebao biti ostvarivan upravo od plaćanja tog reklamnog prostora, međutim, prvo je Tvornica duhana Rovinj odbila to, a potom i Tvornica duhana Zagreb. Navodi da smatra da je sa strane g. Bana, g. Mitaka i sa strane njega osobno pogreška bila to što su odlučili prvo uvesti aparate, a da prethodno nisu ugovorili sa Tvornicom duhana Rovinj i Tvornicom duhana Zagreb da će te tvornice reklamirati se putem tih aparata, tako da je bio veliki trošak za uvezene aparate, a posao nije realiziran kako je to bilo očekivano. Nadalje je iskazao da nakon što se na jednom poslu u tvrtki „Dječja priča“ poslovno razišao sa g. Mitakom, jer mu g. Mitak nije isplatio ugovorenu dobit, dao otkaz u „Dječjoj priči“, te je tada odlučio osnovati svoju tvrtku C.T. Aparati, a kako ne bi ostao na ulici. Navodi da se u tvrtki C.T. Aparati d.o.o. bavio raznim poslovima, dakle, ne samo prodajom cigareta putem aparata, već je cigarete prodavao i tvrtki Fibis, Roberto, a bavio se raznim vrstama trgovine i to proizvoda koji nisu bili cigarete. Svjedok je nadalje iskazao da poznaje Milana Hašpergera s kojim je surađivao kada je kao komercijalni direktor Trgovačkog poduzeća Duhan surađivao sa Tvornicom duhana Zagreb, a tamo je surađivao i sa gospodinom Jelčićem, gospodinom Juričićem te generalnim direktorom Tvornice duhana Zagreb Milanom Rebac. Nadalje je iskazao da se ne sjeća kada je i u čijem društvu potpisao Ugovor o poslovnoj suradnji u ime tvrtke C.T. Automati. Nadalje je naveo da nikada nije bio direktor tvrtke C.T. Automati niti zaposlen u njoj. Iskazao je da se ne sjeća da li je g. Hašperger pred njim potpisao predmetni Ugovor o poslovnoj suradnji. Pojašnjava da su vođeni brojni razgovori s g. Hašpergerom, jer se pregovaralo o sklapanju ugovora koji nije tipski, standardizirani ugovor, već se pregovaralo o novom obliku suradnje. Svjedok je nadalje iskazao da se ne sjeća da su pregovori sa Tvornicom duhana Zagreb okončani uspješno, sklapanjem predmetnog Ugovora o poslovnoj suradnji, odnosno da misli da nisu. Nadalje je iskazao da se ne sjeća da li je tijekom tih pregovora slao i neke pisane dopise Tvornici duhana Zagreb sa prijedlozima i idejama, te da mu nije poznato da li je tvrtka C.T. Automati d.o.o. nešto fakturirala Tvornici duhana Zagreb. Ujedno je iskazao da je nakon što je osnovao vlastitu tvrtku C.T. Aparati d.o.o., vodio jednake pregovore po istom principu sa Tvornicom duhana Zagreb i Tvornicom duhana Rovinj, a što je značilo da je želio ugovoriti da mu te tvornice plate reklamni prostor na aparatima, pored ugovaranja i najma kolona na aparatima za prodaju cigareta, time da se ne sjeća što je uspio ugovoriti. Nadalje je iskazao da je g. Mitak bio suglasan da g. Ban proda svjedoku za njegovu novu tvrtku dio aparata, te navodi da su ti aparati do preuzimanja bili na skladištu kod g. Mitaka, time da se ne sjeća gdje je skladište bilo.

Provođenjem dokaznog postupka neprijeporno je sud utvrdio da Milanu Rebac, koji je bio upisan kao generalni direktor tuženika od 9. prosinca 1985. godine, odnosno kao osoba ovlaštena za zastupanje tuženika od tog datuma pa do 11. rujna 1998. godine, predmetni Ugovor o poslovnoj suradnji zakupu kolona na aparatima za prodaju cigareta, niti Aneks tom Ugovoru nisu poznati. Svjedoci Nedo Jelčić, financijski direktor tuženika, kao i svjedok Miško Baković, zaposlen kao rukovoditelj pravne službe tj. direktor sektora pravnih, kadrovskih i općih poslova u periodu od 1991. do 2000. godine, a od 2000. do 2006. godine kao direktor tj. jedini član uprave tuženika, suglasno su iskazali da je u predmetno vrijeme ugovore bio ovlašten potpisivati Milan Rebac, a da su direktori pojedinih sektora također mogli potpisati ugovore u ime i za račun tuženika, ali uz prethodnu ovlast, tj. punomoć dobivenu od Milana Rebca. Svjedoci Nedo Jelčić i Miško Baković suglasno su iskazali da

nemaju saznanja da je bio sklopljen Ugovor o poslovnoj suradnji zakupu kolona na aparatima za prodaju cigareta, a ti svjedoci su također suglasno iskazali da su se kod tuženika redovito održavali kolegiji kojime je prisustvovao glavni direktor Milan Rebac i direktori pojedinih sektora, na kojim kolegijima se raspravljalo o poslovanju pojedinog sektora i o sklopljenim ugovorima, te su oba svjedoka prisustvovala kolegijima koji su se održavali, te iz njihovih iskaza neprijeporno proizlazi da na tim kolegijima također nikada nije bilo izneseno da bi bio sklopljeni predmetni Ugovor o poslovnoj suradnji. Sud u cijelosti prihvaća iskaz svjedoka Miška Bakovića i dijelu gdje isti iskazuje da predmetni Ugovor predstavlja atipičan ugovor za Tvornicu duhana Zagreb, te da su takvi atipični ugovori uvijek prethodno bili usuglašeni sa pravnom službom tuženika, na čijem čelu se nalazio upravo svjedok, te da je na kolegiju glavni direktor davao odobrenje da se zaključi neki atipični ugovor. Sud u cijelosti prihvaća iskaz svjedoka Miška Bakovića i u dijelu gdje isti iskazuje da je on kao rukovoditelj pravne službe u pravilu bio tekstopisac svih korporacijskih propisa tuženika i ugovora koje je tuženik sklapao s trećima (a svjedok Milan Rebac je također iskazao da je tuženikova pravna služba pisala ugovore koje je tuženik sklapao s trećima te da su razni sektori tuženika sve ugovore prije potpisivanja dostavljali pravnoj službi tuženika radi objedinjenja), time da je svjedok Miško Baković iskazao da, i u slučaju kada je eventualno druga strana pisala tekst ugovora, ugovor je nužno morao proći kroz pravu službu. Svjedok Miško Baković iskazao je da je primjerak predmetnog Ugovora prvi put vidio tek nakon podnošenja tužbe u ovom predmetu. Sud u cijelosti prihvaća iskaz svjedoka Neđe Jelčića u dijelu u kojem isti iskazuje da je tuženik ugovore sa svojim partnerima potpisivao u nekoliko primjeraka, te da je jedan primjerak ugovora primao financijski sektor, jedan je odlazio u arhivu, a jedan primjerak ostajao kod direktora sektora na čiji se djelokrug odnosio, time da je Neđo Jelčić iskazao da nikada prije pokretanja ovog spora nije vidio predmetni Ugovor o poslovnoj suradnji, niti bilo kakvu fakturu tužitelja koja bi proizlazila iz takvog poslovnog odnosa, niti je ikada u financijsku službu tuženika dolazio bilo kakav izvještaj o prodaji cigareta putem tvrtke C.T. Automati d.o.o.. Svjedok Neđo Jelčić i Miško Baković suglasno su iskazali o tome da je tuženik imao propisanu proceduru postupanja sa pismenima, tj. urudžbene zapisnike, dostavne knjige, te da su se u takve evidencije evidentirala pismena koja su dolazila tuženiku, te da u cjelokupnoj dokumentaciji tuženika nije evidentiran niti predmetni Ugovor o poslovnoj suradnji, niti fakture iz takvog Ugovora. Osim toga, svjedoci Miško Baković i Milan Rebac suglasno su iskazali da im nije poznat dokument broj 004739, znak MR-OVL od 1. rujna 1994. godine, odnosno Milan Rebac je iskazao da mu nije poznato da bi dao takvu punomoć Milanu Hašpergeru, a svjedok Miško Baković je iskazao da navedeno nije uobičajeni obrazac za punomoć, te da je i taj dokument atipičan, a posebno je istaknuo da za davanje takve punomoći Milan Rebac nije trebao pribavljati odobrenje od strane upravnog odbora društva, a kako je to navedeno na tom dokumentu, te je iskazao da pravna služba tuženika nije sačinila taj dokument te da ga prvi put vidi tek na ročištu.

Dakle, sud ne prihvaća iskaz svjedoka Milana Hašpergera u dijelu u kojem je iskaz tog svjedoka protivan iskazima svjedoka Neđe Jelčića, Miška Bakovića i Milana Rebca, a budući je su iskazi svjedoka Neđe Jelčića, Miška Bakovića i Milana Rebca u ukupnosti suglasni jedan drugome, neposredno uvjerljivi, životni i logični, dok sud nalazi da u iskazu svjedoka Milana Hašpergera postoje nelogičnosti i kontradiktornosti. Sud prihvaća navod svjedoka Milana Hašpergera u dijelu gdje isti ističe da se na predočnom mu izvorniku Ugovora o poslovnoj suradnji nalazi njegov potpis, međutim, sud ne prihvaća iskaz Milana Hašpergera u dijelu gdje isti navodi da je kao direktor prodaje bio ovlašten potpisati predmetni Ugovor o poslovnoj suradnji i Aneks tom Ugovoru, a jer je u tom dijelu njegov iskaz protivan iskazima ranije navedenih svjedoka, a i pisanoj dokumentaciji u spisu. Sud ne prihvaća da je predmetni Ugovor o poslovnoj suradnji uobičajen ugovor, a kako je to iskazao Milan Hašperger, dakle,

sud ne smatra da je riječ o tipičnom ugovoru kakve je sklapao tuženik, a iz razloga što je sam svjedok Milan Hašperger iskazao da je taj Ugovor prvi takav ugovor o prodaji cigareta putem automata, te je svjedok Gordan Dolović iskazao da su tvrtke C.T. Automati i C. T. Aparati bile prve tvrtke koje su se bavile prodajom cigareta putem aparata, da to nitko prije nije radio, a i zakonski zastupnik tužitelja Mladen Mitak iskazao je da je kupovina cigareta putem aparata bila novina, dakle, sud ne prihvaća iskaz Milana Hašpergera da bi predmetni Ugovor o poslovnoj suradnji bio jedan uobičajen ili tipičan ugovor. Nadalje, svjedok Gordan Dolović također je iskazao da je sa g. Hašpergerom pregovarao o sklapanju ugovora koji nije bio tipski, standardizirani ugovor, već se pregovaralo o novom obliku suradnje, time da je isti nadalje iskazao da se ne sjeća da su pregovori sa Tvornicom duhana Zagreb uspješno okončani, odnosno da misli da nisu okončani sklapanjem predmetnog Ugovora o poslovnoj suradnji. Svjedok Milan Hašperger iskazao je da nije pregovarao sa zakonskim zastupnikom tužitelja u vezi predmetnog ugovora, da mu Mladen Mitak nije govorio o postavljanju automata, te da su se stranke kada su zaključivale ugovore sa tuženikom u pravilu obraćale njegovim poslovnim suradnicima zaduženima za suradnju s poslovnim partnerima. Svjedok Milan Hašperger je iskazao da nije pregovarao u vezi tog ugovora s Mladenom Mitakom, jer da su poslove oko usmenog ugovaranja sa tvrtkama izvršavali njegovi suradnici, dok je on kao direktor potpisivao prezentirane ugovore. Takav iskaz svjedoka Milana Hašpergera protivan je iskazu zakonskog zastupnika tužitelja Mladena Mitaka, te iskazu svjedoka Gordana Dolovića, a budući su i Mladen Mitak i Gordan Dolović iskazali da su o sklapanju predmetnog Ugovora pregovarali sa Milanom Hašpergerom, te je svjedok Gordan Dolović iskazao da je sa g. Mitakom bio na dvadesetak razgovora u Tvornici duhana Zagreb, te da su vođeni brojni razgovori sa g. Hašpergerom. Nadalje se ističe da iako je Milan Hašperger iskazao da se ne sjeća da je sa g. Mitakom pregovarao oko prodaje cigareta putem aparata, isti je istovremeno iskazao da se sjeća da mu je Mladen Mitak prezentirao prodaju putem automata, a što je bila interesantna ideja, jer je sadržavala dva aspekta, i to prodaju samih cigareta putem aparata, a osim toga i reklamiranje Tvornice duhana Zagreb na tim aparatima. Dakle, analizirajući navedene iskaze ovaj sud smatra da su Mladen Mitak, kao zakonski zastupnik tužitelja i Gordan Dolović, koji nije radio u tvrtki C.T. Automati d.o.o., već u drugoj tvrtki u vlasništvu Mladena Mitaka, pregovarali s Milanom Hašpergerom o sklapanju Ugovora o poslovnoj suradnji, međutim, Milan Hašperger je izričito iskazao da se ne sjeća kada i gdje je potpisao taj Ugovor, da smatra da nije uobičajeno da na Ugovoru nema datuma, te da ne zna zašto se na Ugovoru njegovi potpisi nalaze na dnu stranice u desnom uglu, time da je isti kao što je već rečeno, izričito iskazao da je riječ o njegovim potpisima. Svjedok Gordan Dolović je pak iskazao da je upravo on u ime društva C.T. Automati d.o.o. potpisao predmetni Ugovor, iako nikada nije bio zaposlen u toj tvrtki, niti je bio njezin direktor, ali se ne sjeća da je Milan Hašperger pred njim potpisao predmetni Ugovor, te da se ne sjeća da su vođeni pregovori sa Tvornicom duhana Zagreb uspješno okončani putem sklapanja predmetnog Ugovora.

Zakonski zastupnik tužitelja Mladen Mitak iskazao je da je predmetni Ugovor sklopljen u tijeku 1994. godine. Neprijeporno je da predmetni Ugovor o poslovnoj suradnji zakupu kolona na aparatima za prodaju cigareta nema nikakav datum, za što sud nalazi da je krajnje neuobičajeno obzirom na neprijepornu činjenicu da je u članku 9. tog Ugovora određeno da se isti zaključuje na rok trajanja od pet godina sa probnim rokom od šest mjeseci, a počinje teći danom njegovog potpisivanja. Dakle, nameće se logično pitanje kada počinje teći rok od pet godina, tj. probni rok od šest mjeseci ukoliko ugovor ne nosi nikakav datum, i nije poznato koji dan su ga stranke tog ugovora potpisale. Ovaj sud smatra da je Milan Hašperger predmetni dokument samo parafirao stavljajući svoj potpis na dno svake stranice parafiranog teksta u donjem desnom uglu, a parafiranje ugovora je dio postupka pregovaranja. Naime,

sudionik pregovora stavljaajući svoj paraf na svaku stranicu paraфирanog teksta samo potvrđuje sadržaj paraфирanog teksta, te da se o tome neće dalje pregovarati. Međutim, neprijeporno je da predmetni Ugovor ne sadrži potpis Milana Hašpergera na posljednjoj stranici Ugovora predviđenog za potpis zakupoprimeca, i sud nalazi da predmetni Ugovor niti nije potpisan od strane Milana Hašpergera u smislu da bi isti stavljanjem svog potpisa na predmetni Ugovor preuzeo prava i obveze u ime i za račun Tvornice duhana Zagreb. Ovo sve neovisno o činjenici što je stajalište ovog suda da Milan Hašperger uopće nije bio ovlašten potpisati Ugovor o poslovnoj suradnji zakupu kolona na aparatima za prodaju cigareta u ime i za račun tuženika, bez posebne punomoći koju bi mu dao direktor tuženika Milan Rebac, a provođenjem dokaznog postupka sud je neprijeporno utvrdio da Milan Hašperger takvu punomoć nije dobio od Milana Rebca. Naime, sam Milan Hašperger u svom iskazu uopće ne navodi da je za potpisivanje predmetnog Ugovora i Aneksa tom Ugovoru dobio bilo usmenu, bilo pisanu punomoć od Milana Rebca, a svjedoci Neđo Jelčić i Miško Baković suglasno su iskazali da na kolegijima koji su se održavali kod tuženika nikada nije iznesen i prezentiran predmetni Ugovor o poslovnoj suradnji, dakle, iz izvedenih dokaza ne proizlazi da bi Milan Rebac na kolegijima direktora pojedinih sektora dao usmenu punomoć Milanu Hašpergeru da sklopi predmetni Ugovor. Sud nadalje ističe da dokument na listu 1239 spisa broj 004739, znak MR-OVL od 1. rujna 1994. godine ovaj sud ne smatra vjerodostojnom ispravom, i sud nalazi da predmetni dokument nije vjerodostojna punomoć koju bi direktor tuženika Milan Rebac dao Milanu Hašpergeru za potpisivanje ugovora sa tvrtkom C.T. Automati d.o.o.. Naime, svjedok Milan Rebac iskazao je da mu nije poznato da je dao takvu punomoć Milanu Hašpergeru, te da taj dokument ne predstavlja uobičajeni tekst punomoći, da ne može reći da li je na tom dokumentu doista njegov potpis, a svjedok Miško Baković, direktor tuženikova pravnog sektora, iskazao je da taj dokument nije uobičajen obrazac za punomoć, da tuženikova pravna služba nije ispitivala ispravnost Ugovora na listu 10 do 13 spisa (a u dokumentu na listu 1239 je navedeno upravo to da je pravna služba odobrila ispravnost predloženog ugovora), da tuženikova pravna služba nije napisala taj dokument te da ga prvi put vidi tek na ročištu, a ujedno je svjedok Miško Baković iskazao i to da Milan Rebac za davanje punomoći nije trebao pribavljati odobrenje od strane upravnog odbora tuženika (a upravo to je također navedeno u dokumentu na listu 1239 spisa). Pritom se ističe da tužitelj posve pogrešno tumači odredbu članka 65. Statuta tuženika od 9. travnja 1994. godine, u smislu da tužitelj tvrdi kako je Milan Rebac za sve radnje trebao imati suglasnost upravnog odbora. Međutim, stavkom 3. članka 65. Statuta tuženika točno su pobrojani pravni poslovni u pogledu kojih direktor mora pribaviti odobrenje upravnog odbora za sklapanje ugovora, te je odredbom stavka 5. istog članka predviđeno da direktor ne može izdati punomoć za zastupanje trećim osobama ako ne pribavi odobrenje upravnog odbora, ali isto se prema sadržaju stavka 5. članka 65. Statuta neprijeporno odnosi za slučajeve kada je direktoru za poduzimanje pravnog posla za koji se daje punomoć potrebno takvo odobrenje. Dakle, sud nalazi da su odredbe stavka 3. i stavka 5. članka 65. Statuta tuženika jasne i nedvosmislene, te je u istima točno navedeno za koje ugovore, pravne radnje i pravne poslove Milan Rebac mora imati odobrenje upravnog odbora za sklapanje istih, te kada daje punomoć za te u stavku 3. alineja a. do f. taksativno pobrojane ugovore tj. pravne radnje, isključivo za te punomoći Milan Rebac mora također imati odobrenje upravnog odbora.

Dakle, uzimajući u obzir sve gore navedeno ovaj sud je utvrdio da dokument na listu 1239 spisa nije istinit, odnosno da nije vjerodostojan, te da isti ne predstavlja punomoć danu od strane Milana Rebca Milanu Hašpergeru za sklapanje Ugovora o poslovnoj suradnji zakupu kolona na aparatima za prodaju cigareta. Kao što je već rečeno, Milan Rebac postao je glavni direktor tuženika, odnosno osoba ovlaštena za zastupanje tuženika u prosincu 1985. godine, te je Milan Rebac bio osoba ovlaštena za zastupanje tuženika i tijekom čitave 1994.

godine i čitave 1995. godine, dok je sukladno rješenju Okružnog privrednog suda u Zagrebu broj Fi-12735/91 od 30. prosinca 1991. godine Milan Hašperger bio ovlašten zastupati tuženika neograničeno samo u okviru upisane vanjskotrgovinske djelatnosti i to ovlaštenje je imao do 16. svibnja 1994. godine kada je rješenjem broj Fi-8525/94 Milan Rebac upisan kao jedina osoba ovlaštena za zastupanje tuženika i u zemlji i u vanjskotrgovinskom prometu.

Što se pak tiče Aneksa Ugovora o poslovnoj suradnji i zakupu kolona na aparatima za prodaju cigareta proizlazi da je isti u ime C.T. Automati potpisao Mladen Mitak, a u ime Tvornice duhana Zagreb Milan Hašperger, te se ovdje potpis Milana Hašpergera doista i nalazi na mjestu predviđenom za potpis zakupoprimalca, te Aneks nosi datum 28. travnja 1995. godine, te kao što je sud već ranije citirao, člankom 3. Aneksa je navedeno da će se Ugovor o poslovnoj suradnji – zakupu kolona na aparatima za prodaju cigareta početi primjenjivati s danom 1. svibnja 1995. godine.

Međutim, kao što je sud već obrazložio, Milan Hašperger nije bio ovlašten potpisati taj Aneks, jer isti u to vrijeme nije bio osoba ovlaštena za zastupanje tuženika, isti nije bio direktor tuženika, a nedvojbeno je utvrđeno da isti nije imao punomoć direktora tuženika Milana Rebaca niti za potpisivanje Ugovora, niti za potpisivanje Aneksa.

Potrebno je istaknuti da je tužitelj tijekom postupka dostavljao u spis dokumentaciju putem koje je želio dokazati da je tužitelj izvršavao svoje obveze iz predmetnog Ugovora i Aneksa tom Ugovoru, međutim, sud nalazi da putem te dokumentacije tužitelj nije uspio dokazati da su Ugovor o poslovnoj suradnji zakupu kolona na aparatima za prodaju cigareta i Aneks tom Ugovoru, valjano sklopljeni. Tako tužitelj uz svoj podnesak od 25. rujna 2012. godine dostavlja, između ostalog, preslike odluka društva C.T. Automati d.o.o., tj. odluka organa upravljanja o osnivanju poslovne jedinice – prodajnih mjesta u cilju dokazivanja postojanja lokacija na kojima je tužitelj postavio aparate za prodaju cigareta te odgovarajuće odluke o blagajničkom depozitu, koji se polaže u aparate (list 523 do 648 spisa). Međutim, uvidom u predmetnu dokumentaciju utvrđeno je da svi ti dokumenti nose datume iz siječnja, veljače i ožujka 1995. godine, a prema članku 10. alineja #10-3 lokacije postava aparata dogovaraju se sukcesivno i lokacije određuje zakupoprimalac, tj. tuženik, a navedena podstavka izmijenjena je člankom 3. Aneksa prema kojoj izmjeni te lokacije određuje zakupodavac. Međutim, istovremeno je u Aneksu navedeno da se ugovor počinje primjenjivati od 1. svibnja 1995. godine. Dakle, gore navedena dokumentacija očito se odnosi na razdoblje koje je prethodilo datumu koji Aneks određuje kao početak primjene Ugovora, pa takva dokumentacija onda niti ne može biti dokaz da je tužitelj izvršavao svoje obveze iz Ugovora, jer je prema tekstu ugovora lokacije trebao određivati tuženik kao zakupoprimalac. Nadalje, sud ne smatra niti vjerodostojnom dokumentacijom dopise društva C.T. Automati d.o.o. od 4. siječnja 1995., 17. veljače 1995. i 17. ožujka 1995. godine, kojim dopisima je tužitelj navodno izvijestio tuženika o lokacijama prodajnih mjesta, jer osim što je riječ o dopisima koji vremenski prethode datumu 1. svibnja 1995. godine, osim toga nema nikakve naznake na tim dokumentima da su isti doista ikada poslani tuženiku, niti da ih je tuženik primio. Isto tako, dokumentacija na listu 653 do 669 spisa predstavlja dokumentaciju iz perioda do svibnja 1995. godine, dakle, dokumentaciju prije nego što se predmetni Ugovor počeo primjenjivati.

Sud nalazi da je tužitelj tijekom ovog postupka dokazao da je nabavio, tj. uvezao aparate za prodaju cigareta, a kako to proizlazi iz carinske deklaracije broj 54911 od 28. listopada 1994. godine iz koje proizlazi da je C.T. Automati d.o.o. uvezlo 55 komada aparata za prodaju cigareta Azkoyen D21, a potom i dodatnu količinu od 110 komada aparata za prodaju cigareta (dokumentacija na listu 438 do 449 spisa), međutim, činjenica uvoza tih

aparata u cijelosti je irelevantna za pravno pitanje da li je Milan Hašperger osoba koja je bila ovlaštena sklopiti predmetni Ugovor i Aneks u ime i za račun tuženika, a ponovo se ističe da je i ovdje neprijeporno da je društvo C.T. Automati d.o.o. uvezao, tj. kupio aparate prije datuma 1. svibnja 1995. godine od kojeg datuma se Ugovor trebao početi primjenjivati. Pritom se ističe da je svjedok Gordan Dolović iskazao da je mišljenja da je i njegova pogreška i pogreška Mladena Mitaka to što su odlučili prvo uvesti aparate, a da prethodno nije ugovoreno sa Tvornicom duhana Rovinj i Tvornicom duhana Zagreb da će se iste reklamirati putem tih aparata, a posao nije realiziran kako je bilo očekivano.

Nadalje, što se tiče dopisa tužitelja od 16. kolovoza 1995. godine na listu 680 spisa, kojim dopisom tužitelj poziva tuženika da izvrši plaćanje barem dijela dospjelih potraživanja, ističe se da ne postoji nikakav dokaz da je tuženik doista ikada primio taj poziv tužitelja na plaćanje. U odnosu na navodni dopis tuženika od 4. rujna 1995. godine (list 681 spisa), u kojem se navodi, između ostalog, kako će se plaćanje realizirati u najskorijem roku, a na kojem dopisu stoji da je potpisan od strane Neđe Jelčića, direktora financijskog sektora, sud ističe da je tuženik tijekom postupka osporio vjerodostojnost tog dopisa od 4. rujna 1995. godine, ističući da nije riječ o dopisu tuženika, te da je taj dopis očito sačinjen samo za potrebe ove parnice, a sud ističe da navedeni dopis od 4. rujna 1995. godine ne smatra vjerodostojnim, te da je potpis Neđe Jelčića na tom dopisu posve različit od potpisa Neđe Jelčića na Izjavi na listu 1089 spisa, a sam Neđo Jelčić prilikom saslušanja iskazao je da mu nije poznato da je bio sklopljen Ugovor o poslovnoj suradnji, te da u cjelokupnoj poslovnoj dokumentaciji tuženika nije pronađen nikakav trag niti o tom Ugovoru niti fakturama koje bi proizlazile iz istog, a što proizlazi i iz iskaza svjedoka Miška Bakovića, slijedom čega sud ne prihvaća dopis na listu 681 spisa kao vjerodostojni dokument koji bi dokazivao da je sporni Ugovor doista sklopljen.

Dakle, ništa od gore navedene dokumentacije ne dokazuje da je tuženik na bilo koji način postupao po nekoj ugovornoj odredbi iz Ugovora i Aneksa, pa da bi se takvo postupanje tuženika moglo smatrati naknadnim odobrenjem Ugovora i Aneksa tom Ugovoru.

Potrebno je reći da je temeljem rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu od 3. listopada 2002. godine određeno izvođenje dokaza vještačenjem po vještaku za knjigovodstvo Ivanu Tkalec, te je vještaku dan zadatak da utvrdi da li je postojao poslovni odnos između stranaka, te stanje prometa na računu tužitelja koje je nastalo iz tog poslovnog odnosa u razdoblju obuhvaćenom tužbom. U odnosu na provedeno knjigovodstveno vještačenje ovaj sud ističe da je taj dokaz zapravo postao bespredmetan i irelevantan budući je sud provođenjem drugih dokaza tijekom postupka nedvojbeno utvrdio da Ugovor o poslovnoj suradnji zakupu kolona na aparatima za prodaju cigareta i Aneks tog Ugovora od 28. travnja 1995. godine nije u ime tuženika potpisala osoba ovlaštena za zastupanje tuženika, odnosno zakonski zastupnik tuženika, dakle, provođenjem dokaznog postupka sud je neprijeporno utvrdio da se stranke nisu nalazile u poslovnom odnosu temeljem citiranog Ugovora i Aneksa tom Ugovoru. Sudski vještak Ivan Tkalec je u bitnome u svome nalazu od 16. ožujka 2004. godine utvrdio da tužitelj za 1995., 1996., 1997., 1998., 1999. i 2000. godinu nema u svojoj knjigovodstvenoj dokumentaciji evidentiranih potraživanja temeljem izdanih faktura za zakupninu, odnosno da tužitelj nigdje nema evidencije tuženika kao poslovnog partnera, a isto tako da tuženik u svojoj knjigovodstvenoj evidenciji također nema evidentiranog poslovnog partnera C.T. Automati, te nema evidentirane fakture tužitelja. U odnosu na dio vještačkog nalaza koji se odnosi na izmaklu dobit ističe se da su u tom dijelu nalaz i mišljenje vještaka posve bespredmetni, budući kao što je već rečeno ne postoji od strane tuženika povreda neke